

Delårsrapport per 31 augusti 2019 för Huddinge kommun

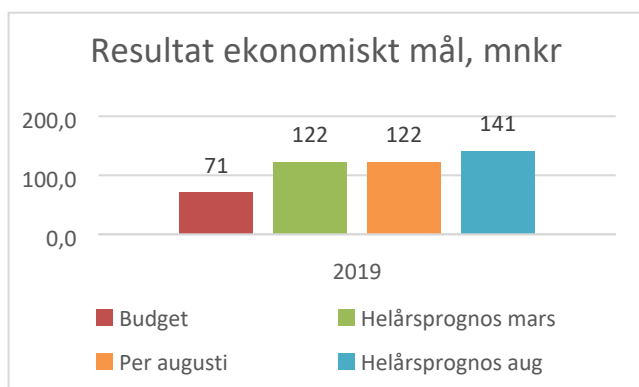
Innehåll

Delårsrapport per 31 augusti 2019.....	1
Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse - mål och resultat.....	4
Bra att leva och bo.....	4
Utbildning med hög kvalitet.....	10
Fler i jobb.....	12
God omsorg för individen.....	14
Ekosystem i balans.....	15
Systematisk kvalitetsutveckling.....	16
Attraktiv arbetsgivare.....	18
Sund ekonomi.....	20
Intern kontroll.....	27
Bolagen.....	27
Plan för uppföljning och insyn.....	31
Ekonomiska tabeller och noter.....	32
Resultaträkning.....	32
Balansräkning.....	33
Noter till resultat- och balansräkning.....	34
Driftredovisning kommunen.....	43
Investeringsredovisning kommunen.....	44
Redovisningsprinciper.....	45

Sammanfattning

I delårsrapporten redovisas en helårsprognos (exkl. exploatering) för kommunen på 141 mnkr, vilket motsvarar 2,3 procent av skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning och ett överskott mot budget på 70 mnkr.

Inklusive prognos för exploateringsresultatet på 33 mnkr, vilket är 57 mnkr lägre än budget, beräknas kommunens resultat till 173 mnkr vilket skulle ge ett överskott mot budget på 13 mnkr.

Det budgeterade resultatet (exkl. exploatering) för 2019 uppgår till 71 mnkr eller 1,1 procent av skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är således lägre än kommunens fastställda mål om att nå ett resultat på 2 procent. Resultatet i Mål och budget justerades ner främst på grund av en lägre befolkningstillväxt jämfört med prognos. Nämndernas budgetramar justerades då också ner med 28 mnkr till följd av lägre volymer och ytterligare 5 mnkr i effektivisering för kommunstyrelsen.

Befolkningstillväxten för 2019 beräknas bli ytterligare lägre jämfört med budget. Särskilt syns det i förskoleåldern, gymnasieåldern och för invånare över 65 år. Till och med augusti har befolkningen preliminärt ökat med 0,8 procent, att jämföra med en ökning på helåret med 1,5 procent i senaste befolkningsprognosen. Det är viktigt att nämnderna fortsatt följer och analyserar hur befolkningsutvecklingen påverkar verksamheterna.

Nämndernas samlade prognoser förväntar ett överskott mot budget på 68 mnkr. Till stor del förklaras överskotten av lägre volymer inom förskolan, grundskolan och inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Samtidigt som vård- och omsorgsnämnden lägger fram en positiv prognos (+21 mnkr) redovisas fortsatt stora underskott för verksamheter i egen regi, främst inom äldreomsorgens hemtjänst. Förskolenämnden prognostiserar överskott (+19 mnkr) varav 15 mnkr avser återbetalning av tidigare års underskott. Klimat- och stadsmiljönämnden prognostiserar ett större underskott (-34 mnkr) som främst avser vinterväghållning

och barmarksunderhåll. Åtgärder vidtas för att säkra kvalitet på redovisning och uppföljning och få fram bra jämförelser med andra. Nya avtal för vinterväghållning planeras att tecknas för fyra av fem områden med ambitionen att minska kostnaderna. Övriga nämnders prognoser visar på överskott eller nollresultat.

Resultatet per augusti för bolagskoncernen (sammanställda räkenskaper) uppgår till 285 mnkr, vilket är 95 mnkr bättre jämfört med samma period föregående år. Huvudsakligen är det Huga Bostäder (81 mnkr) och kommunen som står för förbättringen (52 mnkr). Huga Bostäders resultat förklaras till största delen av en jämförelsestörande post på 62 mnkr avseende en fastighetsförsäljning. Bolagens prognoser summerar till ett resultat, före skatt men efter finansnetto, på 181 mnkr för helår 2019. Jämfört med resultatet 2018 är det en försämring med 198 mnkr, vilket huvudsakligen beror på att resultatet 2018 för framförallt Huga Bostäder påverkades av jämförelsestörande intäkter kopplat till fastighetsförsäljningar på 223 mnkr. I övrigt prognosticeras samtliga bolag göra ett sämre resultat efter finansnetto än 2018.

Självfinansieringsgraden av investeringar i prognosen för helår 2019 uppgår till 66 procent för kommunen och 71 procent för koncernkoncernen. För kommunen är det sämre än för 2018 (81%) och för koncernen väsentligt sämre (118%) vilket till stor del beror på engångseffekter av fastighetsförsäljningar under 2018 i Huga Bostäder. Kommunens externa låneskuld uppgår till 5,4 miljarder kronor per 31 augusti. Det är en ökning med 125 mnkr jämfört med bokslutet för 2018 och motsvarar en låneskuld på cirka 48 tkr per invånare. Den externa låneskulden ska inte överstiga 85 tkr per invånare.

Kommunens sjukfrånvaro till och med juli 2019 är 8,1 procent. Sjukfrånvaron är kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Kommunen fortsätter sin särskilda uppföljning av sjukfrånvaroärenden över 180 dagar. Antalet rapporterade fall har minskat något från januari 2019 till augusti 2019. Dock ligger den längre sjukfrånvaron för rullande 12 månader på samma nivå jämfört med 2018.

Nämnderna rapporterar i sina delårsrapporter att arbetet med utvecklingsåtaganden och internkontrollåtgärder till stor del följer plan. En del nya resultat redovisas i delårsrapporterna, men flera resultat är klara först till årsredovisningen. Uppskattning av färdigställda bostäder 2019 antyder kommunen behöver arbeta med åtgärder för att kunna hålla den höga nivån på bostadsbyggandet som krävs de närmaste åren. Kommunen arbetar med åtgärder som till exempel handlar om Huddinges varumärke, attraktivitet för

bygggherrar och ökad kunskap om målgrupper. Meritvärdet för eleverna i årskurs 9 har fortsatt att öka. Andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har däremot minskat för båda könen. Även andelen som uppnått behörighet till gymnasieskolan har minskat. En ny e-tjänst, Study-Along, har införts och lett till att kommunen idag inte har någon kö till Kulturskolan.

Kommunen bedömer att bolagens verksamheter i stort följer fastställda planer för året.

Konjunkturen mattas av och sysselsättningsökningen blir svagare framöver. Skatteunderlagets utveckling blir lägre än de senaste åren samtidigt som det demografiska trycket ökar för kommunsektorn. Huddinge planerar att växa kraftigt med stora investeringar i infrastruktur och i kommunal service. En god planering av utbyggnad och kontroll över kommunkoncernens ekonomi är viktig för att finansiera tillväxten. Framöver kommer det inte gå att rekrytera personal i samma takt som behoven växer. Att vara en attraktiv arbetsgivare för att behålla och nyrekrytera

kommer att vara en utmaning då konkurrensen om personal är stor. Huddinge kommun har ett positivt ekonomiskt resultat och en kostnadsnivå som i jämförelse med andra indikerar att det är möjligt att bli effektivare. Verksamheterna kommer att behöva att kontinuerligt effektivisera genom ett fortsatt jämförelsearbete och utveckla smartare arbetssätt med till exempel digitalisering som stöd.

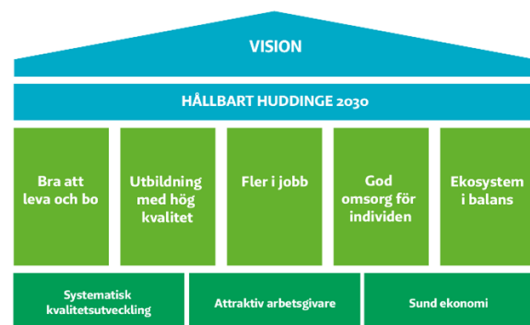
God ekonomisk hushållning

Sammantaget bedöms kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (Bra att leva och bo, Utbildning med hög kvalitet, Fler i jobb, God omsorg för individen, Ekosystem i balans, Systematisk kvalitetsutveckling, Attraktiv arbetsgivare) i hög utsträckning kunna uppfyllas under året.

Bedömningen är att kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppfylls för året

Förvaltningsberättelse - mål och resultat

I delårsrapporterna följer kommunen upp mål, utvecklingsåtaganden och internkontrollåtgärder som beslutats i verksamhetsplaneringen för året.

Bra att leva och bo

Den samlade bedömningen för målet Bra att leva och bo är att arbetet löper enligt plan.

Bostadsrätter	35	100	73
---------------	----	-----	----

Ökat bostadsbyggande

Antal färdigställda bostäder				
	2016	2017	2018	2019*
Totalt (antal)	864	651	997	
Inom Spårvägs syds influensområde (antal)				
Varav (%)				
Småhus	13	35	20	
Flerbostadshus	87	65	80	
Hyresrätter	65	0	27	

Antal bostäder som fått byggstart				
	2016	2017	2018	2019
Totalt antal	1 254	438	486	480
Varav (%)				
Småhus	30	61	38	48
Flerbostadshus	70	39	62	52

*Uppgifter för 2019 redovisas i årsredovisning

Kommunstyrelsen bidrar genom övergripande planering, framtagande av Plan för samhällsbyggnad och lokalförsörjning samt genom att driva samhällsbyggnadsprojekt enligt planen. I aktualitetsprövning av översiktsplanen 2018 identifierades utredningar som utförs inom basåtagandet. Uppskattning av färdigställda bostäder 2019 antyder kommunen behöver arbeta med åtgärder för att kunna hålla den höga nivån på bostadsbyggandet som krävs de närmaste åren. Kommunen arbetar med åtgärder som till exempel handlar om Huddinges varumärke, attraktivitet för byggherrar och ökad kunskap om målgrupper.

Bygglövs- och tillsynsnämnden bidrar genom att delta i planeringen av prioriterade samhällsbyggnadsprojekt och arbetar för en hög leverans i basuppdraget för att säkerställa att prioriterade projekt kan genomföras. Målet för 2019, att 70 procent av nybyggnadskartorna ska levereras inom tre veckor, har uppnåtts. Av elva tillsynsområden är fyra avklarade för i år. Fler beräknas fullföljas, medan några skjuts till 2020 och då prioriteras upp. Totalt sett bedöms att 80 procent av tillsynsplanen kommer att fullgöras.

Klimat- och stadsmiljönämnden bidrar genom att delta i planeringen av kommunens prioriterade samhällsbyggnadsprojekt. Utvecklingsåtagandet att genomföra en konsekvens- och åtgärdsanalys av kommunens verksamheter med hänsyn till den förväntade befolkningsökningen beräknas inte bli klart i år då underlag för en sådan analys har saknats. Arbeta med att ta fram underlag pågår.

Förbättrad infrastruktur

Andel invånare som har max 500 m gångavstånd till kollektivtrafikhållplats med en turtäthet på 20 minuter eller bättre i rusningstid				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	86	84	84	84
Andel invånare som är nöjda med kommunens kommunikationer				
	2011	2013	2015	2017
Totalt (Index 1-100)	67	69	67	66
Kvinnor	68	70	68	65

Män	66	68	66	66
Ranking i länet	8/17	7/12	8/21	9/19
Sammanhängande cykelstråk som följer cykelplanens utformning				
	2014	2015	2016	2017
Antal kilometer	8,7			
Andel med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s				
	2015	2016	2017	2018
Hushåll (%)	82	85	90	91
Arbetsställen (%)	70	73	83	86

Kommunstyrelsen utvecklar transportinfrastrukturen och genomför åtgärder enligt framtagna planer och program. Av tre utvecklingsåtaganden beräknas två bli klara i år, tidigareläggning av Spårväg syd samt Godstrafikplanen. Vägtrafikplanen beräknas bli klar 2020.

Klimat- och stadsmiljönämnden rapporterar att de arbetar med det särskilt prioriterade området satsningar på upprustning och underhåll av vägar. Beläggningsprogrammet för 2019 beslutades av nämnden i april. En del avvikelser gentemot planerade gator har gjorts delvis på grund av att mer omfattande åtgärder än planerat har behövt göras på andra håll. Arbeta pågår med utbyte av gatubelysningsarmaturer från gammal teknik till LED vilket ger besparingar av drift- och underhållskostnader. Åtta större entreprenader pågår på broarna till en total kostnad om cirka 30 mnkr. I Huddinge är 51 procent av invånarna positiva till hur snöröjning och halkbekämpning sköts. Huddinge ligger på plats 28 av 102 kommuner i SKLs undersökning.

Vård- och omsorgsnämnden rapporterar att de arbetar med den särskilda prioriteringen att stärka trafiksäkerhets- och gångtrafikarbetet för äldre bland annat genom att ge synpunkter kring gångtrafikmiljön vid äldreboenden.

Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet

Andelen som fått sitt förstahandsval				
	2016	2017	2018	2019
Förskolan (kommunala och fristående)	81	82	94	*
Kommunala grundskolor	81	81	91	81
Gymnasiet (kommunala och fristående skolor i hela länet)	63	67	67	*

*Uppgifter för 2019 redovisas i årsredovisning

Ett samordnat och kommunövergripande arbete pågår för att få en effektiv lokalprocess på plats. Kommunstyrelsen leder ett utvecklingsåtagande avseende strategi för

konkurrensprövning, valfrihet och nyetablering. Utvecklingsåtagandet att föreslå förändringar för att projektiden för lokalprojekt, där Huddinge Samhällsfastigheter AB är byggaktör, förkortas löper på enligt plan och beräknas bli klart i år.

Grundskolenämnden rapporterar att minskningen av andelen elever som fått sitt förstahandsval från föregående år har sin orsak i att kommunens skolor saknar lediga skolplatser.

Kultur- och fritidsnämnden rapporterar att de strävar efter att utveckla samnyttjandet av lokaler i såväl befintliga som nyproducerade anläggningar samt efter att utveckla regional samverkan. Ett antal projekt befinner sig i planerings- och genomförandefas. Glömstahallen och tillhörande fotbollsplan är klara och i bruk.

Socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden rapporterar att de medverkar i framtagandet av utvecklingsplan för tre av Huddinges kommundelar, med syftet att deras målgruppers behov ska tas tillvara.

Vård- och omsorgsnämnden rapporterar att de har sett över hur lokaler kan samutnyttjas i högre utsträckning. Exempelvis används lokaler av studieförbund när de inte nyttjas av verksamheten. Samutnyttjande sker också inom förvaltningen, där hemtjänstpersonal och daglig verksamhet delar lokal.

Fler är nöjda med natur-, kultur- och fritidsutbudet

Andel invånare som ofta promenerar på leder i skogen eller motionerar på elljusspår				
	2011	2014	2016	2018
Totalt (%)	32,5	34,5	34	36
Kvinnor	34,6	30,9	36	34
Män	29,2	37,7	32	36
Invånarnas bedömning av kulturutbudet*				
	2011	2013	2015	2017
Totalt (Index 1-100)	59	61	62	61
Kvinnor	62	62	63	65
Män	55	60	61	57
Ranking i länet	5/18	2/20	5/20	7/19
Invånarnas bedömning av idrott- och motionsutbudet				
Totalt (Index 1-100)	58	61	63	65
Kvinnor	62	61	63	64
Män	55	62	63	65
Ranking i länet	7/18	4/19	4/20	4/19
Antal besök på biblioteken				
	2016	2017	2018	2019**
Totalt (tusental)	387	367	356	212

* SCB:s Medborgarsundersökning genomförs nästa gång under höst 2019.

** Ackumulerat augusti 2019.

Kultur- och fritidsnämnden rapporterar utveckling av rutiner för framtagandet av offentlig konst är påbörjat men blir försenat. Vidare arbete avvaktar beslut i kommunfullmäktige om enprocentregeln gällande konstnärlig utsmyckning

Biblioteksbesöken är cirka 10 000 färre jämfört med samma period föregående år. Ombyggnationer, upprustningar och flyttar av flera bibliotek förklarar minskningen.

Allt fler barn når inte skolans mål för idrott och hälsa för att de inte klarar kravet att simma 200 meter. Därför har Huddingehallen effektiviserat simskolan och kunnat erbjuda fler platser jämfört med 2018.

Bygglövs- och tillsynsnämnden rapporterar att stormen Alfrida i januari medförde förstörd belysning vid elljusspår i Källbrink och Visättra. Röjningsarbete har gjorts och under hösten pågår uppbyggnation av nya belysningsstolpar och ledningar samt även ny beläggning i spåren. De nya ledningarna grävs ner för att minska risken för störningar framöver. Belysningsstolparna förses med LED-armaturer för lägre energiförbrukning och lägre drift- och underhållskostnader.

Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden

Andel vuxna som trivs mycket bra i sitt bostadsområde*				
	2009	2012	2014	2018
Totalt (%)	56	57	58	56
Kvinnor	60	60	60	59
Män	52	54	55	52
Snättringe				82
Flemingsberg				31
Andel vuxna som upplever sitt område som tryggt kvällstid*				
Totalt (%)		64	65	70
Kvinnor		56	55	61
Män		74	75	82
Gladö-Lissma				89
Vårby		34	39	50
Andel elever i åk 9 som upplever sitt bostadsområde som tryggt på kvällstid*				
	2010	2012	2018	
Totalt (%)	80	81	63	
Flickor	66	71	49	
Pojkar		91	77	
Ranking i länet		12/18	-	

Länna	-	-	81
Vårby	82	66	50

* Resultat på områdesnivå visar högst och lägst siffra år 2018 för kommundelarna. Det tidigare administrativa området Vårby motsvarar nuvarande kommundel Vårby

Resultat i tidigare befolkningsundersökning visar på skillnader i upplevd trygghet och trivsel mellan områdena i Huddinge. Det finns inga nya siffror för 2019 men nivåerna är relativt stabila över tid. Kommunen jobbar med insatser i de områden som upplevs som mindre trygga och trivsamma.

Via Operativa samverkansgruppen tar kommunen tillsammans med de kommunala fastighetsbolagen, räddningstjänsten och polisen varje vecka fram aktuell lokal lägesbild för varje kommundel. Flemingsberg och Vårby gård har under året ofta legat högt i bedömningen av otrygghet. Bedömningarna används för att prioritera och rikta insatser. Vid förhöjd riskbild har särskilda fokusgrupper bildats för att skapa så väl anpassade insatser som möjligt.

Under våren 2019 identifierades en förhöjd riskbild i Flemingsberg. En särskild samverkansgrupp sattes samman för att jobba med samordning av insatser. Vid en trygghetsvandring identifierades ett antal trygghetshöjande åtgärder. Dels åtgärder för fastighetsägarna, men också att kommunen genomförde åtgärder så som siktröjningar, trädfällning och generell upprustning främst kring Annerstaskolan. En sammantagen analys av trygghet och trivsel i Flemingsberg resulterade i att det under hösten anställs en operativ samordnare med fokus på att jobba med social hållbarhet i Flemingsberg fram till årets slut 2020.

Genom ideella föreningen Samverkan i Huddinge driver kommunen sommartrygghetssatsningen Unga för orten tillsammans med de stora fastighetsbolagen i Vårby gård, Flemingsberg och Skogås. Under sommaren har drygt 150 unga jobbat i sina bostadsområden för att förvandla dem till tryggare och snyggare stadsdelar.

Kultur och fritidsnämnden har utifrån resultat i jämlikhetsanalyser anpassat fritidsgårdarnas verksamhet, framför allt i Vårby och Flemingsbergs, utifrån tjejers behov. Tillsammans med andra aktiviteter har det lett till en kraftig minskning av hot och våld i ungdomsverksamhet. I utvärdering är det tydligt att den strukturerade tjejverksamheten även varit önskad av killar, och att stämningen blivit lugnare och tryggare för alla i verksamheten.

Kommunen har sedan årsskiftet funktionen Tjänsteperson i beredskap (TiB) med syftet att öka kommuns förmåga att hantera och initiera samordning vid eller när det finns risk för störningar. Funktionen har vid flera tillfällen underlättat hantering av olika störningar.

Kommunen har i samarbete med andra aktörer tagit fram en gemensam risk- och sårbarhetsanalys. Utifrån analysen planeras det att ta fram planer för att omhänderta identifierade åtgärder samt identifiera utvecklingsområden för att utveckla det civila försvaret.

Ökad delaktighet

Andel invånare som kan tänka sig att arbeta politiskt i Huddinge kommun*				
	2011	2013	2015	2017
Totalt (%)	20	15	15	15
Kvinnor	17	10	13	14
Män	23	20	17	16
Invånarnas förtroende för kommunen*				
Totalt (index 1-100)	50	49	48	47
Kvinnor	55	49	51	49
Män	45	48	44	46
Ranking i länet	10/17	6/20	9/21	9/19

Invånarnas möjlighet till påverkan*				
Totalt (index 1-100)	41	43	43	41
Kvinnor	44	44	44	41
Män	38	42	41	40
Ranking i länet	11/17	6/20	10/21	10/19

* SCB:s Medborgarsundersökning genomförs nästa gång under höst 2019.

Resultat från befolkningsundersökningen 2018 visar att andelen invånare i Huddinge som känner tillit till andra människor har ökat något sedan första mätningen 2012. Andelen som tycker att de i allmänhet kan lita på de flesta människor tenderar att öka med stigande ålder. Bland kommundelarna har Snättringe högst resultat (47 %) och Vårby lägst resultat (13 %). I Vårby har tilliten sjunkit över tid (från 22 % år 2012 till 13 % år 2018) och där upplever mer än hälften att det inte går att lita på de flesta människor. Kommunen har möjlighet att påverka tillit mellan invånare som bland annat samhällsplanerare och i samspelet med civilsamhälle och näringsliv.

Inom ramen för Huddinge demokratidagar har det anordnats ungdomsdialoger mellan politiker och ungdomar på mötesplatser för unga. Inför EU-valet fick Huddinges gymnasieelever möjlighet att delta i utfrågningar med politiker. I oktober planeras demokratidagar under en sammanhållen vecka med dialoger, föreläsningar med mera.

Huddingeförslag infördes i maj 2018 och har på drygt ett år samlat över 150 förslag från Huddingebor. Huddingeförslagen kommenteras, diskuteras och delas över nätet och har bidragit till en större spridning än tidigare medborgarförslag.

För att kunna växa snabbt och samtidigt nå kvalitet genomförs medborgardialoger i samhällsplaneringen. Metoder och modeller för medborgardialog i tidiga skeden har utvecklats.

Elevinflytande är ett naturligt inslag i den ordinarie undervisningen och i basuppdraget ingår att ge möjligheter för elevskyddsombud, elevråd eller andra forum för elevinflytande.

Inom funktionshinderområdet görs brukarna delaktiga vid rekrytering samt brukarundersökningar som innefattar brukarråd där brukare är delaktiga föra dialog om resultatet för att få samsyn kring åtgärder.

Ökad jämlikhet

Andel invånare som under de senaste 12 månaderna har känt sig utsatta för diskriminering, trakasseri eller mobbing				
	2009	2012	2014	2018
Totalt (%)	7	7	9	8
Ålder 65+	3	4	3	4
Kvinnor		7	9	9
Män		7	9	7
Fullersta/Snättringe				4
Vårby	-	10	16	16
Antal anslutna barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade idrottsföreningar				
	2015	2016	2017	2018
Totalt	15 405	16 397	18 384	20 183
Flickor (%)	46	45	44	45
Pojkar (%)	54	55	56	55
Antal genomförda aktiviteter för barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade föreningar				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (tusental)	690	738	774	754
Flickor (%)	39	38	39	40
Pojkar (%)	61	62	61	60

Resultat från befolkningsundersökningen 2018 visar att en lägre andel personer känner sig utsatta för diskriminering, trakasseri eller mobbing i äldre åldersgrupper, jämfört med yngre åldersgrupper (18-30 år: 16 procent, 31-50 år: 9 procent, 51-64 år: 5 procent, 65-84 år: 4 procent). Resultat på områdesnivå visar på stora skillnader mellan kommundelarna. Bland kommundelarna var andelen högst (16 procent) i Vårby och lägst (4 procent) i såväl Fullersta som Snättringe.

Kommunen är som utbildningsanordnare, samt arbets- och servicegivare, en viktig aktör för att bidra till jämlikhet och minskad diskriminering i Huddinge. En viktig åtgärd är att utbilda nyckelpersoner i jämlikhet. Under 2019 har nytt utbildningsmaterial tagits fram i form av filmer och handledning riktad mot verksamheter.

I juni beslutade riksdagen att tilldela Huddinge kommun 11,5 mnkr i syfte att minska och motverka segregation. De ekonomiska medlen riktas till att förstärka det ordinarie arbetet kring tidiga och förebyggande insatser för barn och unga, språkutveckling från förskolan till vuxenutbildningen samt socialt hållbar bostadsplanering. Arbetet genomförs av en samordningsgrupp med representanter från berörda förvaltningar.

1 januari 2019 trädde den reviderade lagen om nationella minoriteter i kraft, vars syfte är att ytterligare stärka de nationella minoriteternas rättigheter. Lagen innebär bland

annat att kommuner och landsting ska anta minoritetspolitiska mål och att dessa ska följas upp.

Kultur- och fritidsnämndens satsning på jämlikhetsanalys på Vårbys fritidsgård har lett till att det idag är helt jämställt gällande besöksstatistik i Vårby.

Inom grundskolenämnden har ett digitalt strukturstöd för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling införts. Alla skolor har en plan mot kränkande behandling som utvärderas årligen, och upprättas på nytt. En studie kring kommunens arbete med segregation utförd av SWECO påvisar att grundskolan saknar en strategi mot skolsegregation och hur likvärdigheten ska stärkas mellan skolor i kommunen.

Inom förskolenämnden sker arbete med att säkra att alla behandlas likvärdigt och barns röster görs hörda bland annat genom barnintervjuer och pedagogisk dokumentation.

Vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden har fokuserat på att barnkonventionen blir lag 2020 och vad det innebär för verksamheterna.

Ökad nöjdhet med bemötandet vid kontakt med kommunen

Medelbetyg (1-10) för bemötande kontakt med kommunen				
	2011	2013	2015	2017
Totalt (skala 1-10)	6,6	6,4	6,5	6,3
Kvinnor	6,9	6,3	6,7	6,4
Män	6,2	6,5	6,4	6,3
Ranking i länet	5/18	6/19	7/20	7/19
Medelbetyg (1-10) på frågan: Hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen				
Totalt (index 1-10)	6,2	6,1	6,0	5,8
Kvinnor	6,4	5,9	6,2	6,2
Män	6,0	6,2	5,9	5,6
Ranking i länet		8/18	11/21	10/19
Medelbetyg (1-10) på frågan: Hur nöjd är du med möjligheten att komma i kontakt med kommunens politiker				
Totalt (index 1-10)	5,2	5,3	5,4	5,1
Kvinnor	5,1	5,2	5,4	5,4
Män	5,3	5,4	5,4	4,7
Ranking i länet		7/18	8/21	11/19

Tillgänglighet E-post – andel där kommunen svarar inom två dygn				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	88	88	89	91
Bemötande telefon – andel som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen				
	2016	2017	2018	
Totalt (%)	71	81	82	

*Nästa undersökning genomförs hösten 2019.

Andelen som svarar på e-post inom två dygn har ökat och förbättringen beror till stor del på utveckling av kommunens servicecenter. Det finns stora variationer mellan funktioner och avdelningar vilket gör att fortsatt fokus på frågan krävs.

Huddinge kommun har ett bättre resultat vad gäller bemötande vid kontakt via telefon än snittet av nio andra likvärdiga kommuner (minst 75 000 invånare).

Arbetet med att utveckla kommunens servicecenter har genomförts planligt. Flytt till nya lokaler har gett kortare köer och flera invånare kan få samhällsvägledning. Kommunens växel har integrerats med Servicecenter och fram till augusti hade Servicecenter kommit upp i samma nivå för besvarade samtal (86%), som jämförbara kommuners servicecenter. En ny e-tjänst för identifiering med bankID har lett till att Servicecenter kan hjälpa fler direkt i istället för att vidarebefordra samtal.

Servicecenter har tagit fram en systematik för inhämtning och rapportering av synpunkter per förvaltning. Utveckling av kunskapsöverföring hanteras i nytt system under 2020.

Servicecenter samarbetar med miljö- och bygglovsförvaltningen för att informera om arbeten som genomförs i den offentliga miljön. Särskilt inför större händelser som till exempel kraftiga snöfall eller broreparationer.

För att digitalisera boknings- och bidragsprocesserna och möjliggöra en ny e-tjänst för kund och handläggare ingår kommunen i upphandling av en ny tjänst tillsammans med 197 kommuner och SKL. Målsättningen är att förenkla användandet av kommunens lokaler och anläggningar, ge öppnare tillgång till information, ge ökad insyn i beslutsprocesserna och att effektivisera för kund och handläggare. Tjänsten implementeras under 2020.

Mötesplatser och kulturskolan har haft behov att tillsammans med andra kulturaktörer synliggöra utbudet av fritidsaktiviteter som erbjuds. En ny e-tjänst, Study-Along, infördes under vårterminen och innehåller kurskatalog samt webbanmälan för kulturskolan och andra kulturaktörer. Alla inskrivna barn och de barn som stod i kö fick plats och idag har kommunen ingen kö till Kulturskolan.

Ökad valfrihet

Andelen hos annan utförare				
	2016	2017	2018	2019
Förskolebarn (%)	24	25	26	*
Grundskoleelever (%)	20	20	20	20
Gymnasieelever (%)	67	67	68	71
Hemtjänsttimmar (%)	56	59	51	-
Andelen fristående etableringar*				
	2016	2017	2018	2019
Förskolor				
Grundskolor				
Äldreboenden				0**

*Utfall för år 2019 presenteras av Skolverket i april 2020

**Eftersom Huddinge kommun inte tillämpar LOV (lag om valfrihetssystem) inom särskilt boende så är andelen fristående etableringar noll

Andel grundskoleelever hos annan utförare ligger på 20 procent, vilket är samma nivå som för 2016-2018.

Det går att se en långsam ökning under den senaste treårsperioden andel gymnasieelever som studerar i en friskola eller i en annan kommunal gymnasieskola.

Arbetet med att ta fram en strategi för att vägleda nämnderna i deras aktiva konkurrensprövning av verksamheterna och underlätta nyetableringar av privata utförare blir klart i början på 2020.

Successivt minskat skatteuttag

Kommunal skattesats (öre per skattekrona)				
	2016	2017	2018	2019
Huddinge kommun	19,87	19,87	19,87	19,87
Länssnitt	19,12	19,07	19,05	19,05
Södertörnsnitt	19,86	19,86	19,86	19,91
Ranking i länet	21/26	22/26	22/26	21/26

Arbetet med den långsiktiga finansieringen är fortsatt prioriterat så att ekonomin stärks och möjliggör framtida skattesänkningar. Verksamheterna arbetar med ständiga förbättringar. Detta bidrar till att skapa förutsättningar för att effektivisera verksamheterna och därmed möjliggöra framtida skattesänkningar.

Utbildning med hög kvalitet

Den samlade bedömningen för målet Utbildning med högkvalitet är att arbetet i stor utsträckning löper enligt plan.

Förbättrade kunskapsresultat

Nationella prov åk 3 - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, elever boende i Huddinge, genomsnittlig andel				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	78	76	72	74
Flickor	78	79	75	76
Pojkar	77	74	68	74
Ranking i länet	11/26	12/26	17/26	17/26
Elever i åk 6 med lägst betyget E i alla ämnen (som eleven läser), elever boende i Huddinge och studerande i länet				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	85,7	80,8	81,3	79
Flickor	87,4	85,8	82,6	82,1
Pojkar	84,0	76,1	79,9	75,9
Ranking i länet	13/26	17/26	14/26	16/26
Meritvärde åk 9, 17 ämne kommunala skolor				
	2016*	2017	2018	2019
Totalt (medel)	236,1	228,8	233,7	234,7
Flickor	249,5	247,8	246,3	253,3
Pojkar	224,0	215,3	222,3	218,5
Ranking i länet	12/26	13/26	15/26	**
Genomsnittlig betygspoäng bland elever med gymnasieexamen				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (medel)	14,4	14,8	14,9	14,7
Ranking i länet	9/23	9/23	8/23	**
Högskoleförberedande examen	14,7	15,1	15,2	15,2
Ranking i länet	12/22	8/22	8/22	**
Yrkesexamen	13,6	13,8	13,4	12,9
Ranking i länet	7/19	6/19	9/19	**

* Resultat exkluderar elever med okänd bakgrund och är inte jämförbart med övriga år.

**Resultatet för rankingen inkommer i slutet av 2019

Meritvärdet i årskurs 9 fortsätter att stiga. Medan flickornas resultat har ökat betydligt från 218, syns en nedgång i pojkarnas värde. Skillnaden mellan könen är större än den var 2018 och 2017, och i nivå med 2016. De nyanlända eleverna har stärkt meritvärdet jämfört med tidigare år.

Skillnaden mellan enheten med högst och lägst resultat har minskat.

Meritvärdet i årskurs 6 har ökat även i år. Meritvärdet har ökat bland både flickor och pojkar.

Andelen elever i både årskurs 6 och årskurs 9 som uppnår kunskapskraven i alla ämnen har sjunkit i år. Sänkningen gäller såväl flickor som pojkar. Årskurs 6 kännetecknas i ännu högre grad än årskurs 9 av elevpolarisering. Det är en högre andel elever som får betygen A-B i nästan samtliga ämnen samtidigt som det också är en högre andel elever som inte blir godkända i ett eller flera ämnen. Resultatet illustrerar en polarisering av eleverna i en grupp resursstarka elever och en grupp med resurssvaga elever.

Preliminära resultat visar att den genomsnittliga betygspoängen, vid en sammanvägning av samtliga nationella program vid kommunens gymnasieskolor, har sjunkit något jämfört med föregående år. Resultatet för de högskoleförberedande programmen är oförändrat medan resultatet på yrkesprogrammen har minskat jämfört med föregående år. Orsakerna till förändringen är föremål för uppföljning och analys, och redovisas i årsredovisningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen fokuserar bland annat på att skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp det systematiska kvalitetsarbetet. Formerna för uppföljning på individnivå har utvecklats och underlättar övergångar mellan skolformerna vilket är en politisk prioritering.

Fler behöriga till gymnasium

Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	84,2	84,5	87,8	87,3
Flickor	90,0	89,3	89,6	89,3
Pojkar	79,4	81,2	86,2	85,6
Ranking i länet	17/26	17/26	13/26	**
Elever i åk. 9 som är behöriga till naturvetar- och teknikprogrammet, kommunala skolor				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	82,4	82,8	85,9	85,0
Flickor	88,7	87,6	88,1	87,2
Pojkar	77,2	79,5	83,8	83,0
Ranking i länet	15/26	15/26	11/26	**

**Resultatet för rankingen inkommer först då Skolverket publicerar sin statistik i slutet av 2019

Andelen som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har sjunkit marginellt i år, detsamma gäller behöriga till naturvetenskapliga programmet. Det gäller såväl flickor som pojkar. Skillnaden mellan enheten med

högst resultat och enheten med lägst resultat har minskat sedan föregående år.

Fler behöriga till högskola

Andel elever med grundläggande högskolebehörighet av elever med avgångsbetyg, kommunala skolor				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	73,0	74,8	73,1	70,9
Högskoleförberedande program	83,7	85,7	87,1	83,5
Yrkesprogram	38,0	34,1	26,7	33,9
Andel elever med gymnasieexamen av elever med avgångsbetyg, åk 3 nationella program				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	83,6	83,5	84,3	81,6
Ranking i länet	16/23	16/23	14/23	*
Högskoleförberedande program	83,7	85,7	87,1	83,5
Ranking i länet	16/22	12/22	13/22	*
Yrkesprogram	83,3	75,4	74,7	76,1
Ranking i länet	8/19	18/19	18/19	*
Andel elever med gymnasieexamen inom tre år				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	65,3	66,4	68,1	*
Ranking i länet	15/23	13/23	16/23	*
Högskoleförberedande Program	67,7	68,8	72,2	*
Ranking i länet	12/22	12/22	12/22	*
Yrkesexamen	57,1	52,5	53,9	*
Ranking i länet	13/19	15/19	18/19	*

*Resultat redovisas till årsredovisningen

Andel elever med högskolebehörighet har enligt de preliminära siffrorna sjunkit sedan föregående år, trots en stor höjning inom yrkesprogrammen. Minskningen inom de högskoleförberedande programmen får dock större genomslagseffekt på totalen. Orsaker analyseras och redovisas i årsredovisningen.

Andel elever med gymnasieexamen har enligt de preliminära siffrorna minskat totalt för nationella program och är det lägsta resultatet sett till perioden. Resultaten för de högskoleförberedande programmen har minskat och är lägst under perioden medan yrkesprogrammen har ökat och är den högsta under perioden. Orsakerna analyseras och redovisas i årsredovisningen.

Gymnasienämnden rapporterar att arbetet med att utvärdera och utveckla metoder för att upptäcka och utmana särskilt begåvade elever så att de får stimulans och undervisning på rätt nivå har gått enligt plan.

Gymnasienämnden har arbetat med att stärka elevernas motivation och engagemang för att nå längre i sina studier samt att öka andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning och därmed öka andelen elever som tar gymnasieexamen inom 3 år. En nulägesinventering har genomförts och det pågår utveckling av kommungemensamma och enhetsspecifika handlingsplaner och åtgärder i syfte att utveckla arbetsformer, rutiner och system som främjar elevers trivsel, trygghet, motivation och skolnärvaro, och som förebygger diskriminering och kränkande behandling.

Kommunens nya gymnasieskola i Flemingsberg, Widerströmska gymnasiet, startade till höstterminen 2019.

Fler nöjda med förskola och skola

Föräldrar nöjda med sitt barns förskola (kommunal verksamhet)				
	2014	2015	2017	2018
Totalt (%)	88	90	88	85
Flickor	88	91	90	86
Pojkar	88	90	89	85
Andel elever nöjda med grundskolan, tidigaredel (åk 3-6 kommunal verksamhet)				
	2015	2017	2018	2019
Totalt (%)	87	90	83	82
Flickor	88	90	84	82
Pojkar	86	89	83	82
Andel elever nöjda med grundskolan, senaredel (åk 7-9 kommunal verksamhet)				
	2015	2017	2018	2019
Totalt (%)	78	82	72	72
Flickor	79	81	70	73
Pojkar	80	84	77	74
Andel elever i årskurs 2 som kan rekommendera sin gymnasieskola till andra elever				
	2016	2017	2018	2019
Totalt (%)	68	61	55	56
Flickor	65	62	56	54
Pojkar	71	61	55	58
Länet	71	68	63	
Andel folkbokförda, oavsett utbildningsanordnare, inom vuxenutbildningen som kan rekommendera sin skola till andra				
	2016	2017	2018	2019
Totalt GrundVux (%)	84	85	84	81
Kvinnor	86	84	87	83
Män	78	88	75	78
Totalt GyVux (%)	85	84	84	82
Kvinnor	87	85	87	82

Män	78	82	78	83
-----	----	----	----	----

Andelen elever i åk 3-6 som uppger att de har en förtroendefull relation med minst en vuxen i skolan		
	2018	2019
Totalt (%)	66,8	70,6
Flickor	69,6	73,3
Pojkar	65,2	68,5

Andelen elever i årskurs 3-6 som är nöjda med skolan har sjunkit marginellt jämfört 2018 medan resultatet för elever i årskurs 7-9 är oförändrat. Könsskillnaden i årskurs 7-9 har krympt då en högre andel flickor är nöjda samtidigt som en lägre andel pojkar är nöjda.

Andelen elever i årskurs 3-6 som uppger att de har en förtroendefull relation har ökat jämfört 2018. Skillnaden mellan könen består.

Andel elever i årskurs 2 på nationella program som kan rekommendera sin skola har ökat marginellt jämfört med föregående år. En högre andel elever har svarat att de instämmer helt mot föregående år. Orsakerna analyseras och redovisas i årsredovisningen.

Andel elever i årskurs 2 som känner sig trygga på sin skola har sjunkit kraftigt jämfört med föregående år (från 80% till 74%) och varierar i stor utsträckning mellan gymnasieskolorna. Huddinge har lägre resultat än länet 2019. Orsakerna analyseras och redovisas i årsredovisningen.

Fler i jobb

Den samlade bedömningen är att arbetet löper enligt plan.

Fler arbetstillfällen

Antalet arbetstillfällen i kommunen			
	2015	2016	2017
Antal	45 570	45 144	46 063

Kommunstyrelsen rapporterar att utvecklingsåtagandet kopplat till den särskilda prioriteringen att kommunen aktivt ska bidra till att etablera kontor- och konferensmarknaden i Flemingsberg förväntas bli klart i år.

Bygglövs- och tillsynsnämnden och klimat- och stadsmiljönämnden rapporterar att förvaltningen under perioden har tagit emot ett 31 praktikanter, traineer och sommarjobbare för att bidra till ökad sysselsättning men också för att synliggöra förvaltningarnas bristyrken och locka fler till branschen. Förvaltningarna har även tagit emot personer från arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Kultur- och fritidsnämnden rapporterar avvikelser att de inte använder sig av anställningsformen 100 Huddingejobb. De rapporterar antal mottagna feriearbetare som visar på en ökning jämfört med förra året.

Vård- och omsorgsnämnden rapporterar att under 2019 har nämndens verksamheter i egen regi bidragit till att öka olika målgruppers möjlighet till inträde på arbetsmarknaden samt till att tillföra ny arbetslivserfarenhet genom att ta emot exempelvis OSA-anställda¹, praktikanter, nystartsjobbare, ferieungdomar och Huddingejobbare.

Fler och växande företag

Nystartade företag per 1000 invånare				
	2014	2015	2016	2017
Totalt (antal)	6,2	6,2	6,9	6,5
Ranking i länet	20/26	17/26	17/26	16/26
Placering i Svensk Näringslivs mätning				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (plats)	108	117	80	135
Ranking i länet	20/26	18/26	16/26	19/26
Företagarnas betyg på kommunens service NKI				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (index)	70	66	68	74
Ranking i länet	7/26	23/26	17/26	12/24
Ranking nationellt	70/193	117/129		77/171
Bygglövs	54	49	50	63
Serveringstillstånd	76	67	86	-
Markupplåtelse	70	66	61	63

¹ OSA-offentligt skyddad anställning

Resultatet för bygglov under måttet Företagarnas betyg på kommunens service sticker ut som en mycket positiv ökning, från 50 år 2017 till 63 för år 2018. Totala indexet är det högst uppnådda för Huddinge kommun med 74. Kommunens mål är 75.

Bygglovs- och tillsynsnämnden och klimat- och stadsmiljönämnden rapporterar att utvecklingsåtagandet Fortsätta att utveckla kommunens företagsklimat löper enligt plan och blir klart i år.

Socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden bidrar till den särskilda prioriteringen att ge fler privata aktörer möjlighet att driva offentligt finansierad verksamhet genom de kundval som nämnderna beslutat om.

Vård- och omsorgsnämnden har arbetat inom ramen för Stockholm digital care (samverkansprojekt delfinansierat av Tillväxtverket), där testmiljöer erbjudits till två företag.

Ett åtagande om Handelns utveckling bedöms blir klart i år. För åtagandet Mer mark för verksamheter rapporteras avvikelser. Markinventering och hållbarhetsbedömning återstår och projektet bedöms vara klart för samråd i början av 2020.

Fler i egen försörjning

Förvärvsfrekvens invånare 20-64 år				
	2014	2015	2016	2017
Totalt (%)	77,5	78,5	79,1	79,2
Kvinnor	76,2	77,0	77,9	78,1
Män	78,9	79,9	80,2	80,4
Ranking i länet	24/26	23/26	23/26	23/26
Öppen arbetslöshet 18-64 år (oktober)*				
	2016	2017	2018	
Totalt (%)	3,4	3,6	3,3	
Kvinnor	3,3	3,4	3,4	
Män	3,4	3,7	3,2	
Stuvsta-Snättringe				
Vårby				
Ranking i länet				
Öppen arbetslöshet unga, ålder 18-24 (oktober)*				
	2016	2017	2018	
Totalt (%)	3,2	3,3	2,6	
Kvinnor	2,5	2,7	2,4	

Män	3,9	3,9	2,7	
Stuvsta-Snättringe				
Vårby				
Ranking i länet				
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	2,6	2,4	2,3	2,3
Ranking i länet	14/24	16/26	9/26	10/26
Andel barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd				
Totalt (%)	1,0	0,7	0,7	0,6
Ranking i länet	13/24	14/24	14/24	x/26
Bidragstidens längd, hushåll				
	2017		2018	
Långvariga ärenden, mer än 10 månader (antal)	803		855	
Långvariga ärenden, bidragstidens längd (antal månader i genomsnitt)	41,59		40,69	
Kortvariga ärenden (antal)	971		1 076	
Kortvariga ärenden, bidragstidens längd (antal månader i genomsnitt)	4,54		4,38	

Det finns en stor eftersläpning i statistiken för förvärvsfrekvens. Kommunen har alltså en av länets lägsta förvärvsfrekvenser.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden rapporterar att fler individer som är i behov av arbetsförberedande stöd har fått tillgång till de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Ökningen består främst av försörjningsstödstagare men även nyanlända som är i slutet av sin etableringsperiod. En jämförelse med motsvarande period 2018 visar att andelen försörjningsstödstagare, utav de individer som deltar i kommunala arbetsmarknadsinsatser, ökat från 81 procent till 89 procent.

Ett första steg har tagits mot en gemensam process i syfte att kunna erbjuda ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret en kombination av studie- och arbetsförberedande insatser. Ett mindre antal har än så länge erbjudits praktik.

God omsorg för individen

Den samlade bedömningen är att arbetet löper enligt plan.

Förskolenämnden, grundskolenämnden och kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden samarbetar i kommunens preventionsarbete som syftar till att främja skol-framgång och trygga familjerelationer. Kultur- och fritids-förvaltningen kommer att stötta preventionsarbetet med att utveckla arbetet i Huddinge kommun kring suicid, alkohol, droger och tobak (ANDT) och våldsnormer.

Fler upplever god hälsa

Andel vuxna som skattar sin hälsa som bra				
	2009	2012	2014	2018
Totalt (%)	65	71	71	78
Kvinnor	63	71	69	76
Män	68	70	73	80
Andel elever i år 9 som skattar sin hälsa som bra				
	2018			
Totalt (%)	83			
Flickor	78			
Pojkar	88			
Andel ungdomar i år 9 som avstår från alkohol				
Totalt (%)	42	47	57	
Flickor	39	39	53	
Pojkar	45	55	61	
Andel ungdomar i år 9 som avstår från narkotika				
Totalt (%)	92	93	90	
Flickor	94	94	92	
Pojkar	89	91	87	

Socialnämnden redovisar att man inom basuppdraget arbetar med den särskilda prioriteringen om långsiktigt och förebyggande arbete genom tidiga insatser för barn och unga, preventionspaketet och förebyggande arbete utifrån suicidrisk, våld och kriminalitet. I samtliga verksamheter som träffar barn och ungdomar ingår det att bemöta suicidala riskbeteenden.

Utifrån särskild prioritering har socialnämnden dessutom flera aktiviteter som kopplar till arbetet med långsiktigt och förebyggande arbete. Till exempel ordnas en festival, Mitt143, i Vårby inom ramen för Samkraft, arbetet kring internkontroll inom ekonomiprocessen utvecklas och de arbetar med IPS-metoden som ska användas inom individ- och familjeomsorgen i arbetet med unga vuxna för att bygga utanförskap.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden arbetar med att ta fram gemensamma samverkansrutiner med socialnämnden

och vård- och omsorgsnämnden för att möta brukaren utifrån ett helhetsperspektiv. Arbetet förväntas bli klart 2019 och implementeras under 2020.

Fler upplever god vård och omsorg

Andel brukare nöjda med äldreboendet (alla äldreboenden där det bor en person med biståndsbeslut från Huddinge kommun)				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	81	81	84	82
Kvinnor		81	84	81
Män		83	82	85
Ranking i länet		11/26	8/26	3/26
Andel brukare nöjda med hemtjänsten (alla hemtjänstutförare godkända av Huddinge kommun)				
Totalt (%)	86	86	85	84
Kvinnor	86	86	84	83
Män	85	85	87	85
Ranking i länet	17/26	19/26	22/26	19/26

Socialnämnden arbetar för förbättrad tillgänglighet då den som har behov av stöd och insatser från socialtjänsten ska ha lätt att komma i kontakt med verksamheten. Nämnden arbetar med ett gott bemötande som handlar om samspelet i det direkta mötet mellan kund och personal. Hög delaktighet är ytterligare ett område, precis som god kvalitet på insatser och tjänster, med betydelsen att insatser och tjänster ska utgå från varje persons individuella livssituation och bygga på en helhetssyn.

Vård- och omsorgsnämnden genomför flera aktiviteter för att utveckla samverkan. Aktiviteterna tar sikte på att utveckla, fördjupa eller påbörja samverkan med nödvändiga aktörer. Förbättra vården och omsorgen i livets slut, få till stånd en överenskommelse med vårdcentralerna inom funktionshinderområdet, ökad användningen av nationella kvalitetsregister inom äldreomsorgen är exempel på nämndens aktiviteter.

Utifrån särskild prioritering följer vård- och omsorgsnämnden utvecklingen vad gäller finansiering av kostnader för LSS-insatser och rättsutvecklingen på området. Regeringens planerade lagändringar gällande grunderna för rätten till assistansersättning och personlig assistans enligt LSS skulle träda i kraft 1 juli men har skjutits fram till 1 november i år.

Ekosystem i balans

Den samlade bedömningen är att planerade åtaganden till stor del genomförs under året.

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Utsläpp av växthusgaser per invånare				
	2013	2014	2015	2016
Totalt (ton CO ₂ /inv)	2,0	1,8	1,8	1,7
Energianvändning, inkl. verksamhetsel, i kommunala lokaler.				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (kWh/kvm)	170	179	181	178
Andel fordon med förnyelsebara drivmedel i kommunens fordonsflotta				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	18,5	13,5	15,9	22,6
Koldioxid från kommunens varutransporter				
	2017		2018	
Totalt (%)	1 390		381	

För att minska klimatpåverkan och luftföroreningar har kommunen även som mål att kommunens fordonsflotta ska vara fossiloberoende 2025. Förslag till plan för utfasning av fossila fordon bedöms bli klar under 2019.

Planering för att ta fram en webbaserad miljöutbildning för kommunens anställda pågår men beräknas inte bli klar i år.

God vattenstatus i sjöar och vattendrag

Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), Trehörningen (Sjödalen), Orlången, Magelungen och Drevviken (µg/l).				
	2015	2016	2017	2018
Långsjön	51	56	55	60
Trehörningen	100	95	92	120
Orlången (Vidja)	46	50	46	62
Magelungen	31	29	32	30
Drevviken	32	39	42	18

Vattenprover tas av Stockholms stad och redovisas i verksamhetsberättelse 2019.

Fosforhalterna i Huddinges fem mest påverkade sjöar ska minska senast år 2021. Klimat- och stadsmiljönämnden har tilldelats 12 mnkr för att genomföra ett fällningsarbete i

syfte att minska fosforhalterna i sjöarna Orlången och Trehörningen. Fällningar i Orlången är igång medan arbetet med Trehörningen inte kan genomföras i år. Kostnaderna bedöms totalt bli 14,9 mnkr och för fortsatta åtgärder behöver finansiering utredas i samband med revidering av budget för 2020.

Arbete med lokala åtgärdsprogram för Långsjön, Magelungen, Drevviken och Forsån, som leds av Stockholms stad fortsätter. Mindre åtgärdsarbeten sker genom ett flertal projekt längs Tyresåns avrinningsområde.

Bibehållen biologisk mångfald och bevarad grönstruktur

Andel skyddad natur				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	37,0	37,0	37,0	38,0
Andel invånare som har max 800 meter till större grönyta (>5 ha) procent).				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	88	88	88	88
Andel invånare som har max 300 meter till mindre grönyta eller park (0,1-5 ha)				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	98	97	97	97

Viltvårdsplan för kommunen antogs under första kvartalet.

Klimat- och stadsmiljönämnden genomför en övergripande översyn utifrån behov av revidering av syften, föreskrifter, skötselplaner samt eventuell justering av gränser för kommunala naturreservat i Huddinge kommun. Översynen är ett omfattande arbete som kommer att sträcka sig över flera år. Prioriterat i revideringarna är att öka fokuset på friluftslivet i naturreservaten och att korrigera reservatsgränserna för att möjliggöra kommande exploateringar och infrastrukturprojekt.

Miljöanpassad samhällsplanering

Resor i kollektivtrafiken				
	2014	2015	2016	2017
Totalt (resor/inv)	214	219	219	214
Andelen cykeltrafikanter i förhållande till folkmängd				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	15	16	22	20

Kommunstyrelsen arbetar för en ansvarsfull och effektiv markanvändning i alla skeden inom basåtagandet för

samhällsplanering och samhällsbyggande. Inga nya resultat finns att redovisa i delårsrapporten.

Giftfri miljö

Mängd hushållsavfall				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (kg/inv)	386	429	406	391
Andel ekologiska livsmedel i kommunala verksamheter				
	2015	2016	2017	2018
Totalt (%)	40,1	44,6	43,8	40,9
Ranking i länet	2/18	2/20	3/21	-

Under 2019 har en undersökning bland kommuninvånare gjorts för att bland annat mäta nöjdheten kring kommunens

avfallshantering. Resultatet för Huddinge kommun visar att 78 procent av invånarna är positiva till hämtningen av hushållsavfall vid sin bostad. Kommuninvånare som bor utanför tätorterna är i något högre grad positivt inställda till hämtningen. Missnöjet gäller främst fulla behållare och kan bero på att det i tätorterna oftare är fler som delar soprum och behållare än i områden där fler bor i enfamiljshus.

Klimat- och stadsmiljönämnden kommer under året ta fram plan och riktlinjer för hur miljökrav ska föras in i de entreprenadupphandlingar som nämnden ska genomföra framåt. Det är del i arbetet med kommunens handlingsplan för giftfri miljö.

Systematisk kvalitetsutveckling

Den samlade bedömningen för målet Systematisk kvalitetsutveckling är att arbetet löper enligt plan.

Flera nämnder har påbörjat ett arbete med att jämföra sina verksamheter med andra kommuner.

Utbildningsförvaltningarna arbetar med att se över utformningen av, samt digitalisera arbetsprocessen avseende det systematiska kvalitetsarbetet.

Systematiskt planera, följa upp och förbättra

Utrullning av digitalt systemstöd för planering, uppföljning har skett under året. För socialnämnden och äldreomsorgsnämnden inkluderas det systematiska kvalitetsarbetet.

Grundskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden redovisar att arbetet med att se över utformningen av, samt digitalisera arbetsprocessen av det systematiska kvalitetsarbetet fortlöper. Nästa steg blir att säkra uppföljningen kring barns individuella läroprocesser och i linje med det arbetet att utveckla den pedagogiska dokumentationen i arbetslagen på förskolorna. Likaså ska en översyn av den pedagogiska plattformen genomföras.

Förtydligade riktlinjer för skolornas användning av kommunikationsverktyget Unikum är framtagna och implementerade i verksamheten. Verktyget ger möjligheter att följa elever kunskapsutveckling på individnivå.

Kultur- och fritidsnämnden rapporterar att de har påbörjat ett arbete med att jämföra några verksamheter med andra goda ”exempelkommuner”.

Miljötillsynsavdelningen deltar i Miljösamverkan Stockholms län där alla kommuner årligen rapporterar och jämför överenskomna nyckeltal såsom självfinansieringsgrad, debiterade tillsynstimmar och tillsynsbesök. Miljötillsynsavdelningen i Huddinge placerar sig de senaste åren högt i jämförelse med övriga Stockholmskommuner. Exempelvis har Huddinge i senaste mätning den högsta självfinansieringsgraden.

Socialnämnden rapporterar bra exempel på kvalitetsutveckling av metod och arbetssätt för det fortsatta arbetet med brukarstyrd utveckling, som tidigare testats på en enhet inom socialpsykiatri. Ytterligare ett team inom boendestöd för unga vuxna har utbildats i brukarstyrd utveckling. I intervjuer med teamet framkom det att både brukare och medarbetare anser att brukarnas inflytande har ökat.

Samtliga enheter inom individ- och familjeomsorgen har arbetat med att identifiera vilket utrymme verksamheten har att möta klienters behov av stöd. Resultatet ska användas som underlag för prioritering till var ett effektiviseringsarbete behöver göras för att kunna hantera ökade volymer. Det har också fungerat som ett underlag till var resurserna ska riktas i den interna specialistpoolen.

Planeringen att ta fram en analysmodell för att kunna skapa en bild av kvaliteten inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamhetsområden, har inriktats mot att arbeta med en metod för sammanställning och analys utifrån kraven som anges i SOSFS 2011:9. Analysen ska baseras på uppgifter från bland annat uppföljningar, riskanalyser, avvikelser och egenkontroller. Analysen ska resultera i identifierade

förbättringsområden för verksamheternas fortsatta arbete och i förlängningen en ökad kvalitet för brukarna.

Ökad processorientering

För att driva utvecklingen av ökad processorientering på ett enhetligt sätt har projektet HuddKLASSA genomförts. Projektet levererade ett processregister inom Ledningsverksamhet och Verksamhetsstöd. Identifiering av kärnverksamheternas processer kvarstår. Projektet tog fram en överlämningsrapport inklusive färdplan kring vad alla förvaltningar behöver arbeta vidare med för att öka processorienteringen.

Samtliga förvaltningar har varit delaktiga i att utveckla och förbättra Huddinge kommuns processutvecklingsmodell (PUMO) samt att detta synkroniserats med det systemstöd som används för processkartläggning. Socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har påbörjat kartläggning av processer och följer den struktur som HuddKLASSA har tagit fram.

God användning av digitaliseringens möjligheter

Ökad användning av e-tjänster					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ansökan om konto i Skola24	617	1 464	2 182	2 627	3 251
Ansökan om modersmålsunder visning	124	177	282	317	485
Ansökan om skolskjuts eller terminkort	359	574	1 126	1 244	1 455
Beställning av nybyggnadskarta*	210	379	466	39	-
Ansökan om tid för borgerlig vigsel**	433	324	375	454	465
E-blomlådan, självskattning, tregradig skala					
	2014	2015	2016	2017	2018
Självskattning	2,19	2,12	2,30	2,50	2,57
Ranking i länet	8/22	9/18	9/22	4/21	***

* E-tjänsten "Beställning av nybyggnadskarta" bytte till en ny teknisk lösning (MittBygge) i februari 2017.

** E-tjänsten "Ansökan om tid för borgerlig vigsel" bytte till en ny teknisk lösning i juni 2017.

*** Går inte längre att jämföra med andra kommuner.

Kommunstyrelsen redovisar att alla godkända digitaliseringsinitiativ kommer att rapporteras via digitaliseringsrådet och sammanställas i lättillgänglig form för förtroendevalda och invånare och andra intressentgrupper.

Förslag på digitaliseringsstrategi är framtagen och beräknas skickas på bred remiss i oktober.

Införandet av Microsofts molntjänst Office 365 har inte gått enligt plan. Den tekniska miljön är förberedd, men projektets omfattning har reviderats och viktiga funktioner har inte kunnat införas på grund av juridiska hinder.

Kommunen har i dag många olika supportfunktioner vilket gör det otydligt för användarna vart de ska vända sig. I ett steg att strukturera, förenkla och effektivisera IT-supporten i kommunen har under året möjligheten för att skapa en SPOC (Single Point Of Contact) för IT-frågor utretts och ett beslutsunderlag har tagits fram.

En mognadsmätning kring nyttorealiserings (nollmätning) samt omvärldsanalys genomfördes under våren. Kommunstyrelsens förvaltning genomför ett projekt för att bland annat testa och rekommendera en effektiv modell för nytto- och kostnadsanalys samt föreslå revideringar i närliggande processer och modeller vid behov.

En webbplats för kommunens förtroendevalda, politikerwebben, lanserades i mars.

För en effektivare nämndprocess förbereds för att digital signatur ska kunna användas vid justering av sammanträdesprotokoll från politiska möten.

Kommunen har i dag ett stort antal utskriftsenheter och har en decentraliserad hantering av inköp, avtal och uppföljning. Att införa utskrift som tjänst kommer att ge lägre kostnader för kommunen genom bättre avtalshantering, lägre elkostnader och minskad pappersförbrukning samt bättre och säkrare skrivarhantering i kommunen. Förslag på möjlig lösning finns framtagen. Införandet beräknas ta flera år då många befintliga avtal löper på lång tid. Införandeplanen kommer att fokusera på miljöperspektivet, möjliggöra förnyat arbetssätt och minska kostnader för befintliga skrivare.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden rapporterar att "Mina sidor" där brukaren kan följa sitt ärende digitalt infördes under våren och arbetet med att förbereda för digital ansökan av ekonomiskt bistånd kommer att fortsätta under hösten 2019.

Miljötillsynsavdelningen har under våren implementerat en programvara som kan förbereda beslut i vissa enklare ärenden. Programvaran är en RPA, robotic process automation, som potentiellt kan automatisera hela ärendeflöden från registrering till expediering. Handläggarna kan i och med detta fokusera sitt arbete på bedömning och beslutsfattande i ärenden. Som en första process har dispensansökningar för uppehåll i avfallshämtning automatiserats.

Klimat- och stadsmiljönämndens rapporterar att nuvarande

system för felanmälan kommer att bytas ut då systemet inte längre uppdateras.

Socialnämnden redovisar att samverkan kring digitala tjänster skett genom projekt hos bland annat Storsthlm och Inera. Det långsiktiga arbetet med övergången till ett mer automatiserat arbetssätt, har under 2019 fokuserat på automatisering av beräkning och utbetalning av ersättningar till utförare.

Samtliga gymnasieskolor har påbörjat arbetet med den kommunala lärplattformen och nya e-tjänster för

incidentrapportering avseende kränkande behandling och för beslut om avstängning av elev har etablerats.

Förutsättningarna för införande av digital tillsyn för personer med natttillsyn inom hemtjänsten har utretts och ett införande sker under hösten 2019. Ett arbete med att se över möjligheten till användning av nyckelfria digitala lås i ordinärt boende och hos hemtjänstkunder har påbörjats men är pausat. Arbetet med att byta ut befintliga trygghetslarm på kommunens äldreboenden mot digitala tekniklösningar kommer inte att genomföras 2019 som planerat.

Attraktiv arbetsgivare

Kommunens sjukfrånvaro till och med juli 2019 är 8,1 procent. Sjukfrånvaron är kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Även de allra längsta sjukfrånvarofallen, över 180 dagar, är kvar på en oförändrad nivå.

De övergripande resultaten i kommunens medarbetarenkät och mätningen av Sveriges kommuners- och landstings mått Hållbart medarbetarengagemang (HME) visar på fortsatt goda värden.

Arbete fortgår med att aktivt och systematiskt arbeta med rehabilitering i syfte att minska kommunens sjukfrånvaro. Utöver detta sker satsningar bland annat på det systematiska arbetsmiljöarbetet, chefsutveckling, introduktionen och aktiva åtgärder utifrån den reviderade diskrimineringslagen.

Den samlade bedömningen för målet Attraktiv arbetsgivare är att stora delar av utvecklingsåtagandena kommer att bli klara under året.

Antal anställda	2017-08	2018-08	2019-08
Totalt	6 895	6 915	6 874
Kvinnor	5 362	5 367	5 346
Män	1 533	1 548	1 528
Varav chefer	336	331	345
Kvinnor	249	243	258
Män	87	88	87
Personalomsättning (exkl. intern rörlighet), ack %			
Totalt (%)	10,2	9,6	9,5

Antalet anställda i kommunen har minskat marginellt jämfört med motsvarande period föregående år. Antalet chefer har ökat något, och detta inom flera olika verksamheter.

Personalomsättningen mäter andelen tillsvidareanställda som slutat i kommunen under januari till augusti. Andelen är kvar på samma nivå som föregående år.

Aktivt medarbetarskap

Medarbetarprofil (medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet)				
	2016	2017	2018	2019
Totalt	78,2	77,7	77,4	77,2
Kvinnor	78,5	73,0	77,5	77,3
Män	77,0	77,2	77,5	77,2
Mätmodellens riktvärde är ≥ 75				
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivation				
Totalt	76	76	80	80
Kvinnor	77	77	80	80
Män	73	73	78	79
Länssnittet för 2018 var 79.				

Kommunens resultat avseende medarbetarskap i den årliga medarbetarenkäten är kvar på samma nivå som tidigare år och kommunen har ett värde över det riktvärde som mätmodellen anger. Hållbart medarbetarengagemang Motivation mäter medarbetarnas engagemang och här har kommunen ett värde i nivå med länsgenomsnittet.

Socialförvaltningen arbetar aktivt med att utveckla introduktionen för nya medarbetare, exempelvis med nya individuella introduktionsplaner inom äldreomsorgen.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen fortsätter att utveckla de kollegiala nätverken och har skapat ett ämnesnätverk mellan de olika gymnasieskolorna i kommunen i syfte att ytterligare utveckla kvaliteten i verksamheten.

Aktivt ledarskap

Ledarskapsprofil (ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalitet)				
	2016	2017	2018	2019
Totalt	72,0	71,8	70,8	71,2
Kvinnor	72,5	71,9	71,0	71,5
Män	70,1	71,4	70,5	70,5
Mätmodellens riktvärde är ≥ 68				
Hållbart medarbetarengagemang (HME) – Ledarskap				
Totalt	77	78	78	78

Kvinnor	78	78	79	78
Män	76	78	79	79
Länssnittet för 2018 var 78.				

Kommunens resultat avseende ledarskap i den årliga medarbetarenkäten har ökat något och har ett värde över det riktvärde som mätmodellen anger. Hållbart medarbetarengagemang Ledarskap som mäter cheferna förmåga att skapa och tillvarata engagemanget är kvar på samma nivå. Huddinges värde är i nivå med länsgenomsnittet.

Kommunen har lanserat en digital utbildningsplattform för chefers utbildningar för att effektivisera utbildningsadministrationen och öka transparensen och kännedomen kring utbildningssatsningar för chefer.

Goda förutsättningar

Prestationsnivå	2016	2017	2018	2019
Totalt	73,3	72,8	72,2	72,4
Kvinnor	73,7	73,0	72,4	72,6
Män	71,8	72,6	72,2	72
Mätmodellens riktvärde är ≥ 70				
Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Totalt				
Totalt	77	77	80	80
Kvinnor	78	78	80	80
Män	74	75	78	78
Länssnittet för 2018 var 79.				
Sjukfrånvaron, r12				
Prestationsnivå	201607	201707	201807	201907
Totalt (%)	8,6	8,2	8,0	8,1
Kvinnor (%)	9,4	9,1	8,9	8,7
Män (%)	5,8	5,4	5,2	5,8
Länssnittet för 2018 var 6,5 procent.				
Korttidssjukfrånvaron (1-14 dagar), r12				
Totalt (%)	2,8	2,9	3,0	2,9
Kvinnor (%)	2,8	2,9	3,2	3,0
Män (%)	2,5	2,5	2,5	2,6
Långtidssjukfrånvaron (över 180 dagar), r12				
Totalt (%)	3,8	3,4	3,1	3,1
Kvinnor (%)	4,3	3,9	3,5	3,4
Män (%)	1,9	1,7	1,6	1,9

Kommunens sjukfrånvaro är kvar på samma nivå som föregående år. Jämfört med länsgenomsnittet för 2018 är Huddinge den kommun i länet med högst sjukfrånvaro. Kvinnors totala sjukfrånvaro har minskat något samtidigt som männens sjukfrånvaro ökat. De allra längsta sjukfrånvarofallen, över 180 dagar, är kvar på en oförändrad

nivå. Fortsatt är det förskolan som har den högsta sjukfrånvaron (10,8 procent 2019-07).

Det samlade resultatet i kommunens medarbetarenkät har ökat marginellt och värdet är över det riktvärde som mätmodellen anger. Hållbart medarbetarengagemang är kvar på samma nivå och jämfört med föregående års länsgenomsnitt har Huddinge kommun ett gott resultat.

Kommunen arbetar vidare med ett aktivt och systematiskt rehabiliteringsarbete. Kommunens chefer erbjuder centrala rehabiliteringsutbildningar. En HR-konsult med inriktning på rehabilitering arbetar särskilt med att stötta de delar av förskolan som har högst sjukfrånvaro. Kommunen fortsätter också sin särskilda uppföljning av sjukfrånvaroärenden över 180 dagar. Uppföljning av sjukfrånvaron sker i kommunens ledningsgrupp samt lokalt på förvaltningarna. Samtliga förvaltningar redovisar varje månad aktuella ärenden avseende sjukfrånvarofall över 180 dagar HR-avdelningen på kommunstyrelsens förvaltning. I redovisningen framgår antal sjukfrånvarofall över 180 dagar, om sjukfrånvaron är på hel eller deltid, anledning till frånvaron samt vilka åtgärder som är aktuella. Redovisningar rapporteras till kommunens ledningsgrupp. Antalet rapporterade fall har minskat något från januari 2019 till augusti 2019. Dock ligger den längre sjukfrånvaron för rullande 12 månader på samma nivå jämfört med 2018.

Inom socialförvaltningen har ett strukturerat arbete påbörjats för att även följa upp statistiken kring sjukdomsintervallet 15-90 dagar för att begränsa inflödet av nya långa sjukfall. Även den korta sjukfrånvaron följs fokuserat. Förvaltningen arbetar med systematiska uppföljningar mellan HR-enheten och verksamheterna för att säkerställa rätt insatser i rätt tid.

Inom barn-och utbildningsförvaltningen har en utbildningsinsats för chefer inom rehabilitering påbörjats.

Under året har en särskild utbildningssatsning skett till chefer utifrån aktiva åtgärder i den reviderade diskrimineringslagen.

Ett arbete pågår också med att digitalisera det systematiska arbetsmiljöarbetet och kommer att pågå under hösten för att fortsätta 2020.

Sund ekonomi

Samhällsekonomi

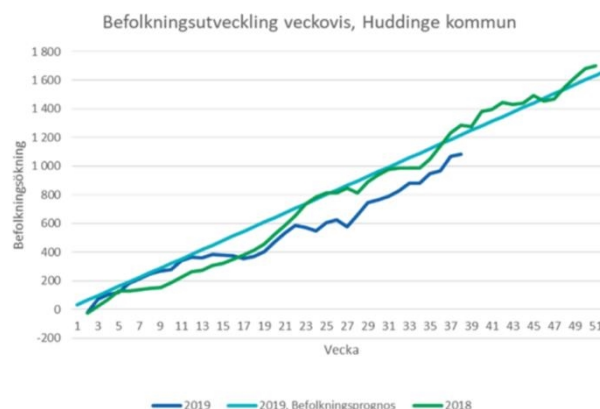
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) presenterade i augusti sin analys av det samhällsekonomiska läget. Statistik som kommit under sommaren stödjer tidigare prognoser om att den globala BNP-tillväxten blir låg i år. Att tillväxten mattas i länder som Kina och Tyskland, tynger de svenska exportutsikterna. Statistik för global handel visar på en närmast oförändrad nivå under året och handelskonflikten mellan USA och Kina utgör en risk för bakslag framöver. En stor nedgång för globala marknadsräntor kan ses som ett uttryck för sänkta förväntningar för framtida real tillväxt och inflation och för tämligen extrema förväntningar på framtida styrräntor samt tilltagande oro på de finansiella marknaderna. Under sommaren har det också tillkommit några riskmoment, Mellanösternkonflikten och utvecklingen i Hong Kong bland annat. Till skillnad från tidigare bedömer SKL att det är osannolikt med något välordnat brittiskt utträde ur EU den 31 oktober. Medan risken för en hård Brexit knappast är någon "god nyhet" för någon, avtar prognososäkerheten – i och med att de sannolikheten för de "goda scenarierna" tyngs för 2019.

Resursutnyttjandet är fortsatt högt i Sverige. Konjunkturtoppen har passerats och det råder ännu högkonjunktur. SKL räknar med att BNP-tillväxten under andra halvåret kommer att fortsätta att mattas. Prognosen är en mindre nedgång i sysselsättningen under 2019 och 2020, samt att arbetslösheten långsamt stiger mot knappa 7 procent framöver. Trots betydligt svagare sysselsättningsutveckling i år räknar SKL med fortsatt hyfsad ökning av skatteunderlaget i reala termer. Timlönerna totalt på arbetsmarknaden väntas stiga mer än priserna på den kommunala sektorns kostnader, vilket bidrar till att skatteintäkternas värde ökar reallt. Prognosen för nästa år visar att den minskning av arbetade timmar som SKL räknar med ger ett tydligt avtryck i den reala skatteunderlagstillväxten, som blir den lägsta på tio år.

Befolkningsutveckling

Den 31 december 2018 var folkmängden i Huddinge kommun 111 722, vilket var en ökning med 1 719 invånare sedan 2017. Befolkning ökade med 1,6 procent, året innan var ökningen 2,3 procent.

Kommunens befolkning uppgår den sista augusti preliminärt till 112 604 personer, enligt Kommuninvånarregistret (KIR). Det är en ökning sedan årsskiftet med 882 personer (0,8 %). Det är en tillväxttakt som hittills i år är lägre än förväntat utifrån

befolkningsprognosen 2019-2028. Mellan januari och augusti i fjol ökade befolkningen med 1 009 personer (0,9 %). Under perioden januari-augusti 2019 har kommunen ett födelsenetto på 467 personer, vilket är på motsvarande nivå som de senaste åren. Det totala flyttnettot är 352 personer, hittills i år, flyttnettot under motsvarande period år 2018 var högre, då var flyttnettot 558 personer. Det kan jämföras med flyttnettot 2017 som var 1 020 personer.

Inflyttning till kommunen från andra kommuner var 6 762 personer, cirka 100 fler än i fjol. Utflyttningen från Huddinge har ökat, totalt har 7 203 personer flyttat från Huddinge till annan kommun i Sverige. Det är 150 personer fler än samma period i fjol. Detta medför att Huddinge kommun under perioden januari-augusti har ett negativt inhemskt flyttnetto på -441 personer. Statistik för första halvåret visar att det är flyttnettot inom det egna länet som är negativt. Fler invånare flyttar ut från Huddinge och främst då till Stockholm. Ett negativt flyttnetto syns i åldersgruppen 19-29 år, samt för personer över 50 år. Större positiva flyttnetton syns främst i åldersgrupperna 1-5 år, samt för 30-39 år.

Inflyttningen från utlandet är det som förklarar att kommunens totala flyttnetto trots detta är positivt. Som det ser ut nu är befolkningstillväxten cirka 200 personer lägre jämfört med helårsprognosen (se diagram ovan). För 2019 prognostiseras befolkningen öka med cirka 1 670 personer, i slutet av augusti har kommunen en befolkningstillväxt på 882 personer.

Per augusti är det färre invånare i åldrarna 1-5, 19-24 och 25-64 jämfört med prognos. Antal invånare i åldrarna över 65 år är däremot högre, men minskar successivt under året. Detta påverkar omfattningen av volymer i verksamheterna och följs upp i samband med bedömning av nämndernas resultatöverföringar i årsredovisningen.

Finansiell analys

Kommunens resultat och helårsprognos

Resultat, ekonomiskt mål	2016	2017	2018	2019
Periodens resultat, mnkr	-3,6	159,9	51,0	122,2
Periodens resultat i % av skatt/utjämning	-0,1%	4,2%	1,3%	3,0%
Årets resultat (prognos 2019), mnkr	55,3	193,4	148,6	140,6
Årets resultat i % av skatt/utjämning	1,0%	3,4%	2,5%	2,3%

Resultatet per augusti, enligt kommunens ekonomiska mål (resultat exklusive exploaterings- och realisationsvinster), är 122 mnkr. Det motsvarar 3 procent av skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Resultatet är ett överskott mot periodens budget med 78 mnkr.

Enligt helårsprognosen förväntas ett resultat på 141 mnkr, 2,3 procent av skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är över de 2 procent som kommunfullmäktige fastställt som finansiellt årligt mål. Lägre intäktsökning till följd av långsammare befolkningstillväxt innebar ett lägre budgeterat resultat för 2019. Helårsprognosen överstiger budgeten med 70 mnkr. Inklusive exploatering förväntar helårsprognosen ett resultat på 173 mnkr.

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning, mnkr	2017	2018	2019
Årets resultat	352,2	184,1	173,2
-reducering samtliga reavinster	0,0	0,0	0,0
+justering för reavinst enl undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+justering för reaförlust enl undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+/-orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
+/-återföring orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	352,2	184,1	173,2
Reservering till RUR	-84,3	-18,4	0,0
Disponering från RUR	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	267,9	165,7	173,2
Ackumulerat balanskravsresultat	1 690,9	1 856,6	2 029,8

Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt ska det regleras inom tre år. Med helårsprognosen i delårsrapporten klarar kommunen balanskravet för året. I tidigare års balanskravsutredningar har kommunen avsatt 250 mnkr för omstruktureringskostnader för framtida ökade pensionskostnader och 594 mnkr i resultatutjämningsreserv.

Verksamhetens nettokostnader

Utveckling kostnader/intäkter	2016	2017	2018	2019
Nettokostnadsutveckling	6,7%	2,1%	5,9%	3,7%
Nettokostnadsutveckling, exkl. exploatering	5,0%	3,7%	3,6%	3,6%
Utveckling skatt, bidrag, utjämning	5,2%	7,0%	3,2%	3,7%

Verksamhetens nettokostnader, exklusive exploatering, beräknas öka med 3,6 procent för 2019. Det är samma ökning som de två senaste åren. Intäkterna (skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning) beräknas öka med 3,7 procent, vilket är något högre jämfört med 2018 men lägre än för 2016 och 2017.

Verksamhetens nettokostnader uppvisar en positiv avvikelse mot budget med 40 mnkr. Nämndernas samlade resultat per augusti är ett överskott mot budget på 97 mnkr (2,4%). Klimat- och stadsmiljönämnden redovisar ett underskott mot budget per augusti och beräknar att underskottet ökar till 34 mnkr vid årets slut. Övriga nämnder redovisar överskott och prognostiserar att klara sin ekonomi för året. En stor del av plusresultaten avser volymöverskott. Finansförvaltning (reserverade medel, avskrivningar, pensioner och kapitaltjänstintäkter) redovisar en negativ avvikelse med -13 mnkr. För reserverade medel som inte nyttjas under året beräknas ett plus med 20 mnkr för året. Investeringstakten har varit lägre än budgeterat och prognosen för avskrivningar bedöms till plus 30 mnkr. Fler anställda och fler med pensionsgrundande lön som ger rätt till förmånsbestämd pension beräknas till ett minus mot budget med 45 mnkr.

Andel nettokostnad av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens nettokostnad	99,7%	95,1%	97,6%	97,6%

Med helårsprognosen för 2019 beräknas nettokostnadernas andel av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning till 97,6 procent. Det är samma nivå som för 2018.

Exploatering

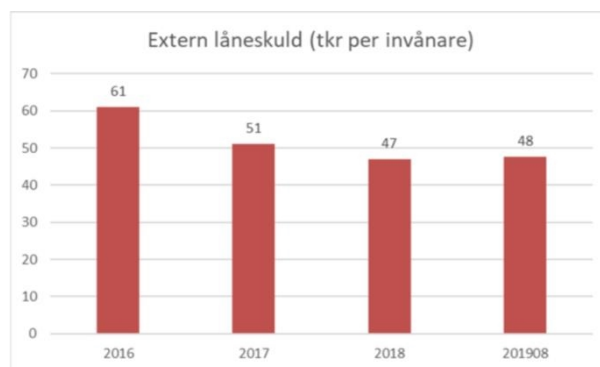
Exploateringsverksamhetens utfall är 15 mnkr för perioden, 45 mnkr lägre än budget. Exploateringsresultatet för året bedöms uppgå till 33 mnkr, vilket är 57 mnkr lägre än budgeterat. De bedömda intäkterna utgörs till största del av fastighetsintäkter från projekt i genomförandeskede. Det lägre exploateringsresultatet beror främst på tidsförskjutna fastighetsintäkter, framför allt i projekt i genomförandeskedet. Även bland projekt i planeringsskede förekommer tidsförskjutningar.

Skatt, utjämning, bidrag

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har gjort mindre revideringar i sin skatteunderlagsprognos i augusti. Ny prognos för skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning bedöms sammantaget innebära ett plus mot budget med 3 mnkr.

Finansnetto

Sammantaget är finansiella intäkter och kostnader budgeterade till netto 38,5 mnkr. Utfallet per augusti är ett minus mot budget med 9 mnkr och för året beräknas ett minus med 13 mnkr. Avvikelsen beror på högre indexkostnad för medfinansiering och lägre netto avseende kommunens in- och utlåning.

Kommunens externa låneskuld uppgår till 5,4 miljarder kronor per 31 augusti. Det är en ökning med 125 mnkr jämfört med bokslutet för 2018 och motsvarar en låneskuld på cirka 48 tkr per invånare. Den externa låneskulden ska inte överstiga 85 tkr per invånare.

Nämndernas resultat och helårsprognoser

Driftredovisning, mnkr	HELÅR					PERIOD JAN-AUG		
	Budget	Prognos	Avvik	Förslag	Avvik	Ack	Utfall	Avvik
	helår	helår	progn- budge t	budget- budget-	efter	budg	utfall	utfall- budge t
	2019	2019	2019	tillskott	tillskott	2019-08	2019-08	2019-08
Kommunstyrelse	-511,3	-504,2	7,1	0,0	7,1	-339,7	-327,2	12,6
Förskolenämnd	-887,1	-867,8	19,3	0,0	19,3	-601,9	-570,4	31,5
Grundskolenämnd	-1 779,6	-1 744,0	35,6	0,0	35,6	-1 188,3	-1 145,2	43,1
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	-740,8	-730,9	9,9	0,0	9,9	-493,6	-492,7	0,9
Socialnämnd	-405,3	-400,4	4,9	0,0	4,9	-268,7	-268,1	0,6
Vård- och omsorgsnämnd	-1 253,7	-1 232,8	20,9	0,0	20,9	-834,2	-826,3	7,9
Kultur- och fritidsnämnd	-244,2	-244,4	-0,3	0,0	-0,3	-162,7	-158,1	4,6
Bygglövs- och tillsynsnämnd	-58,0	-53,0	5,0	0,0	5,0	-37,6	-32,4	5,2
Klimat- och stadsmiljönämnd	-141,5	-175,5	-34,0	0,0	-34,0	-90,7	-101,2	-10,6
Revision	-3,5	-3,5	0,0	0,0	0,0	-2,3	-1,1	1,2
Summa nämnder	-6 024,9	-5 956,5	68,4	0,0	68,4	-4 019,7	-3 922,7	97,0

Nämndernas resultat per augusti redovisar ett överskott med 97 mnkr jämfört med periodens budget. Nio nämnder har plusresultat och en nämnd har ett negativt resultat. Årsprognosen förväntar ett överskott med 68 mnkr. Budgethållning och budgetdisciplin ska vara i fokus. Nämnder med underskott ska vidta åtgärder för att nå en budget i balans och för att återställa tidigare års underskott. Beslutade åtgärdsplaner ska genomföras och vid behov ska nämnd besluta om ytterligare åtgärder. Även nämnder med obalanser inom sina verksamheter ska vidta åtgärder för att ha en balanserad verksamhet.

Kommunstyrelsen

Resultat augusti: +12,6 mnkr

Helårsprognos: +7,1 mnkr

Lägre personalkostnader på grund av vakanser och högre intäkter förklarar en större del av de positiva avvikelserna mot budget per augusti och i helårsprognosen. För att möta en del av vakanserna har en högre grad av konsulter och inhyrd personal nyttjats. Även kostnader för försäkring, licenser, telekommunikation och övriga inköp är högre än budget.

Förskolenämnden

Resultat augusti: +31,5 mnkr

Helårsprognos: +19,3 mnkr

Det positiva resultatet beror främst på att förskoleenheter i egen regi återbetalar av tidigare års underskott enligt nämndens handlingsplan för en ekonomi i balans och på grund av något vikande barnunderlag jämfört mot budget.

Nämnden prognostiserar ett överskott för volymer om 4,5 mnkr medan de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott för innevarande år på 1,9 mnkr på grund av vikande barnunderlag. Under våren har förskolenämnden haft färre antal barn i åldern 1-3 år än budgeterat och i relation till att bidragsbeloppet för 1-3 åringar är högre än för 4-5 åringar har förskolenämnden därför haft lägre kostnader. Nämnden redovisar då ett överskott till följd av differentierade grundbelopp. Per augusti redovisas överskott för stöd- och tilläggsbelopp som ännu inte är beslutade och utbetalda och överskott för lokaler. Under resterande del av året ökar dessa kostnader och prognosen är ett mindre överskott för året.

Totalt beräknar helårsprognosen ett överskott på 19 mnkr, vilket främst avser den kommunala förskoleverksamhetens återbetalning av skuld och lägre volymer. I genomsnitt beräknas inskrivna barn till 7 041, vilket är 43 färre än i budget.

Grundskolenämnden

Resultat augusti: +43,1 mnkr

Helårsprognos: +35,6 mnkr

Färre elever jämfört med budget, lägre utbetalningar av tilläggsbelopp, överskott för de kommunala skolorna på grund av statsbidrag som inte nyttjats och medel kvar i lokalbuffert ger ett överskott per augusti med 65 mnkr. Volymer inom modersmål och handledning samt inom grundsärskola har varit högre än budget och ger ett underskott med 6 mnkr. Skolverket har bedömt att Huddinge kommun inte har uppfyllt villkoren för statsbidraget för likvärdig skola avseende 2018, vilket innebär en återbetalning med 9 mnkr. Statsbidrag från Migrationsverket för asylsökande elever 2017 och 2018 är avsevärt lägre jämfört med tidigare bedömning, vilket innebär en påverkan på resultatet per augusti med minus 7 mnkr.

Verksamhet	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Snitt 2019
Grundskola	15 106	15 361	16 008	15 768
Särskola	120	130	120	141
Fritids F-3	5 848	5 859	6 004	5 851
Fritids 4-6	1 759	1 493	1 653	1 506

Grundskolenämnden beräknar sammantaget ett överskott för året med 13 mnkr på grund av lägre volymer. Relevantalet är lägre i grundskoleverksamhet och i fritidsverksamhet och högre i särskola samt i modersmålsundervisning och studiehandledning. Överskott beräknas också för lokalbuffert med 16 mnkr, lägre tilläggsbelopp med 10 mnkr, medan statsbidragen beräknas till ett underskott med 12 mnkr. De kommunala skolornas prognoser visar på ett

överskott med 1,5 mnkr för året. Av 25 enheter prognostiserar 9 underskott och 16 överskott. I nämndens delårsrapport har enheternas prognoser bedömts som försiktiga och den samlade prognosen är justerad till ett överskott med 10 mnkr.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Resultat augusti: +0,9 mnkr

Helårsprognos: +9,9 mnkr

Nämnden redovisar ett underskott för ekonomiskt bistånd per augusti med 3,6 mnkr, med ombudgetering inom nämndens ram prognostiserar ett nollresultat för året. För feriepraktikplatser redovisas ett plus med 0,8 mnkr för året på grund av sena återbud från sökande. Mottagande av nyanlända beräknas klaras inom budget. Arbete pågår för att anpassa verksamheten, lokaler och personal, till ett lägre mottagande. Färre elever i gymnasiesärskolan beräknas ge ett överskott mot budget med 3,6 mnkr. Antal elever i ungdomsgymnasiet bedöms inte avvika mot budget. Nämnden prognostiserar också överskott för lokaler, statsbidrag och vakanser med totalt 7 mnkr för året.

Huddinges egna gymnasieskolor redovisar ett överskott med 1,7 mnkr jämfört med budget för perioden. Fyra av fem skolor bedöms klara sin budget för året. En skola arbetar med att anpassa verksamheten till ett lägre antal elever, men prognostiserar ett underskott med 1,6 mnkr. Underskottet planeras att finansieras av tidigare års överskott.

Socialnämnden

Resultat augusti: +0,6 mnkr

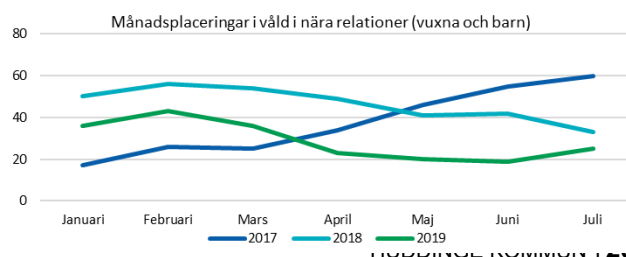
Helårsprognos: 4,9 mnkr

Kostnaderna för vård och behandling har en negativ avvikelse mot budget om 3,9 mnkr per augusti, men nämnden beräknar att verksamheten klars inom ram vid årets slut. Prognosen bygger på att arbetet med åtgärder i verksamheterna fortsätter.

De insatser som redovisar störst avvikelser mot budget är jourhem 0-20 år, familjehemsplaceringar, våld i nära relation samt insatsen stödboende för personer med missbruk.

Placeringar på jourhem var som högst i februari med 41 månadsplacerade. I augusti hade antalet månadsplacerade minskat till 27.

En familjehemsplacering är generellt mindre kostsam jämfört med andra former av placeringar. Antalet

månadsplacerade har sjunkit från 99 i januari till 96 i augusti.

Minskade kostnaden för insatser mot våld i nära relation är identifierat som en åtgärd för budget i balans. Antalet, vuxna och barn, var som högst i februari med 42 personer. I juni var 19 personer aktuella och i augusti var antalet personer 30. Erfarenhetsmässigt ökar behovet av stöd från socialtjänsten efter sommaren.

Inom missbruk och beroende för vuxna har kostnaden för externa stödboenden ökat. Som mest var det 38 månadsplaceringar i april. I augusti var det 28 månadsplaceringar aktuella.

Ett retroaktivt statsbidrag från Migrationsverket om 4,3 mnkr och budgetförstärkning om 3,9 mnkr bidrar till att verksamheten för ensamkommande flyktingbarn prognostiseras till ett överskott med 1 mnkr för året.

I övrigt prognostiseras överskott för nämnd och ledning (1 mnkr) samt för ofördelade medel (2,9 mnkr).

Vård- och omsorgsnämnden

Resultat augusti: +7,9 mnkr

Helårsprognos: +20,9 mnkr

Per augusti redovisas ett nollresultat för äldreomsorgen, medan helårsprognosen är ett överskott med 4 mnkr. Överskottet beror på att det finns utrymme för volymökningar inom budget, samt att det avsatts reserv för att kunna hantera oförutsedda volymförändringar och för att säkra en långsiktig balans. Sammantaget för biståndskansliet och för reserverna uppgår överskottet till 34 mnkr. Volymöverskottet motverkas av att egen regi redovisar underskott om -34 mnkr. Underskottet finns inom hemtjänsten (-25 mnkr) och inom särskilt boende (-9 mnkr). Orsaken är att personalkostnaderna är högre än vad volymerna och ersättningsnivån ger utrymme för.

I helårsprognosen antas att volymöverskotten inom hemtjänsten ökar medan volymöverskotten inom särskilt boende trappas av. Inom utförarverksamheten förväntas försämringen av resultatet att börja avta eftersom verksamheten arbetar med åtgärder.

Samtantaget för funktionshinderområdet redovisar nämnden ett överskott om 5 mnkr per augusti och en helårsprognos på ett överskott om 7 mnkr. Överskotten beror på att det finns utrymme för volymökningar inom biståndskansliets budget där överskottet uppgår till 15 mnkr. Inom hemtjänsten har volymerna varit lägre än budget och minskat sedan oktober 2018 på grund av ett minskat behov och på ett aktivt arbetar med att följa upp utförda insatser. För insatsen bostad med särskild service enligt LSS har antalet belagda platser varit lägre än budgeterat då vissa placeringar som det finns utrymme för i budget kommer ske först under hösten. Inom personlig assistans redovisas

överskott både för personlig assistans enligt LSS och för den del där Försäkringskassan beslutar om insatsen men där kommunen står för kostnaderna för de första 20 timmarna, assistansersättning enligt SFB. Funktionshinderområdets egen regi redovisar ett underskott om -10 mnkr. Personalkostnaderna har varit högre än budgeterat och är inte i linje med vad volymer och ersättningsnivåer ger utrymme för. Verksamheten behöver arbeta med att anpassa kostnaderna till den ny ersättningsmodell.

I helårsprognosen förväntas verksamheten i egen regi vidta åtgärder samtidigt som biståndskansliet räknar med ökade volymer succesivt under hösten. Osäkerhet finns gällande insatserna assistansersättning och personlig assistans enligt LSS. Regeringen har föreslagit en lagändring från den 1 november 2019 om grunderna för rätten till assistansersättning som i nuläget ser ut att innebära att fler personer kommer ges rätt till assistans.

Inom socialpsykiatri redovisas ett underskott om 1 mnkr och i helårsprognosen beräknas underskottet till 1,5 mnkr. Ett flertal förflyttningar enligt boendekedjan har skett, där personer flyttat från särskilda boenden till träningslägenheter och försökslägenheter.

I helårsprognosen beräknas överskott också för nämnd och ledning (4 mnkr) och för ofördelade medel för oförutsedda volymförändringar (8 mnkr).

Kultur- och fritidsnämnden

Resultat augusti: +4,6 mnkr

Helårsprognos: -0,3 mnkr

Överskottet per augusti avser mer statsbidrag och sparade kostnader för köp av verksamhet samt konsulter och inhyrd personal. Nämndens helårsprognos är nära ett nollresultat då flera aktiviteter kommer att genomföras under hösten.

För att nå ett nollresultat har nämnden begärt om medel för ökade hyror på grund av ombyggnation för Gladö Stall (0,2 mnkr) samt för Gömmargården (0,1 mnkr).

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Resultat augusti: +5,2 mnkr

Helårsprognos: 5 mnkr

Det positiva resultatet för perioden och i helårsprognosen avser främst högre intäkter av bygglovs- och sanktionsavgifter. Nya taxor ger högre intäkter och andelen bygglovsärenden som ger högre intäkter har ökat. Sökta bygglov har de senaste 12 månaderna legat på en jämn och relativt hög nivå och nämnden ser inte någon minskad efterfrågan. antalet pågående tillsynsärenden har ökat markant sedan april vilket kan leda till högre sanktionsavgifter framåt. Även intäkter avseende miljötillsyn beräknas ge ett överskott för året, 2 mnkr. Antalet ansökta nybyggnadskartor är lägre (87 %) jämfört

med förgående år och beräknas ge 1 mnkr i lägre intäkter jämfört med budget.

Klimat- och stadsmiljönämnden

Resultat augusti: -10,6 mnkr

Helårsprognos: -34 mnkr

Dyrare entreprenadavtal för Flemingsberg, ökade kostnader för sand- och saltinköp och indexuppräknig av avtal ger en prognos på 23 mnkr över budget. Kommunen har fem entreprenadområden för vinterväghållning. Det planeras att teckna nya avtal för fyra av dessa med ambitionen att minska kostnaderna.

Nämnden bedömer att åtgärder inom barmarksservice kostar 7 mnkr över budget. Detta avser bland annat väglagning, avhjälpande av dagvattenproblem, linjemålning samt arbeten i park och grönområden. Miljö- och bygglovsförvaltningen har under året genomfört en inventering och digitalisering av gröna skötselobjekt som behövs som underlag för att en ny beräkningsmodell kan tas

fram för drift och underhåll. Nämnden har tilldelats medel för att minska fosforhalterna i sjöarna Orlången och Trehörningen. Arbetet med Orlången förväntas slutföras i år. Arbetet med Trehörningen planeras till 2020, under förutsättning att medel avsätts för totala kostnaden.

Nämnden arbetar med åtgärdsplaner och med att förbättra budgetuppföljningen och att styra ekonomin för att nå en budget i balans. Arbetet pågår med att ta fram relevanta nyckeltal för att på ett bättre sätt koppla ihop ekonomi med verksamhet samt underlätta uppföljningsarbete. Kommunstyrelsens förvaltning följer särskilt arbetet med åtgärder och jämförelser.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, mnkr	HELÅR			PERIOD JAN-AUG		
	Budget	Prognos	Avvik	Ack	Utfall	Avvik
	helår	helår	progn- budget	budg		utfall- budget
Nämnd	2019	2019	2019			
Kommunstyrelse	-44,9	-44,8	0,1	-29,9	-13,4	16,5
Kommunstyrelse - samhällsbyggnadsprojekt	-394,4	-243,8	150,6	-262,9	-133,0	129,9
Förskolenämnd	-6,8	-4,4	2,4	-2,9	-0,3	2,6
Grundskolenämnd	-23,4	-18,9	4,5	-12,7	-11,1	1,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	-22,7	-13,2	9,5	-7,9	-12,4	-4,4
Socialnämnd	-1,3	-1,5	-0,2	-0,9	-0,8	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-11,6	-8,5	3,0	-7,7	-2,5	5,2
Kultur- och fritidsnämnd	-13,8	-11,2	2,6	-5,1	-3,9	1,2
Bygglovs- och tillsynsnämnd	-20,6	-16,5	4,1	-13,7	-14,0	-0,2
Klimat- och stadsmiljönämnd	-178,3	-109,0	69,3	-118,9	-65,2	53,7
Finansförvaltning	-30,0	-3,3	26,7	-7,5	-3,3	4,2
Summa	-747,7	-475,1	272,6	-470,1	-259,8	210,4

Kommunens investeringar uppgick till 260 mnkr för perioden. Det motsvarar 55 procent av periodens budget. Helårsprognosen på 476 mnkr uppgår till 64 procent av årets budget.

Klimat- och stadsmiljönämnden prognostiserar att 109 mnkr, cirka 60 procent av budget, kommer förbrukas under året. Bland annat ska planerade investeringar i vattenvårdsåtgärder hanteras som driftkostnader vilket medför att cirka 20 mnkr inte kommer att nyttjas.

Under finansförvaltningen är det budgeterat 30 mnkr för inköp av till exempel bostadsrätter. Av dessa medel är 3,3 mnkr nyttjade och i dagsläget planeras inga ytterligare inköp.

Nämnderna i övrigt prognostiserar att investera för 119 mnkr, drygt 80 procent av budget. En del projekt är framskjutna, till exempel flytt till Fullersta bio, och nämnder kan komma att begära som saldoöverföring i samband med årsbokslutet.

Inom individ och familjeomsorgen har verksamhetsanpassning gjorts i lokaler. Enligt socialnämndens prognos blir investeringarna 0,2 mnkr högre än budget och nämnden hemställer om en utökad investeringsbudget.

Samhällsbyggnadsprojekt, mnkr	HELÅR			PERIOD JAN-AUG		
	Budget	Prognos	Avvik	Ack	Utfall	Avvik
	helår	helår	progn-	budg		utfall-
	2019	2019	budget			budget
Exploateringsprojekt	-197,0	-101,3	95,7	-131,3	-52,1	79,2
Genomförandeprojekt	-132,3	-86,5	45,8	-88,2	-50,4	37,8
Planeringsprojekt	-64,7	-14,8	49,9	-43,1	-1,7	41,4
Investeringsprojekt	-197,4	-142,5	54,9	-131,6	-80,9	50,7
Genomförandeprojekt	-44,8	-93,3	-48,5	-29,9	-51,4	-21,5
Planeringsprojekt	-152,6	-49,2	103,4	-101,7	-29,5	72,2
Summa samhällsbyggnadsprojekt	-394,4	-243,8	150,6	-262,9	-133,0	129,9

Investeringar i samhällsbyggnadsprojekt uppgick till 133 mnkr per augusti. Det är cirka 50 procent av periodens budget. Helårsprognosen är beräknad till investeringar på 244 mnkr, 62 procent av årets budget.

Investeringar i exploateringsprojekt bedöms uppgå till 101 mnkr, varav merparten i projekt i genomförandeskedet. Avvikelsen mot budget, 96 mnkr, beror på investeringar som är framskjutna. Det är aktuellt framför allt inom projekten Gladö kvarn, Kv. Brandstegen, Utsälje 1:48-1:53, och Norra Länna.

Projektet Gladökvarn står inför upphandling av sista delen som är prognostiserad till 95 mnkr. Prognosen har låg sannolikhet på grund av osäkerheter. Nytt genomförandebeslut kan behövas efter upphandling. Prognosen har justerats uppåt för att ta höjd för fastighetsanpassningar, riskposter och indexering med mera.

I projektet Brandstegen har en ny entreprenör anlitats som tar fram en ny prognos för entreprenaden. I takt med att arbetet har pågått har markföreningar påträffats vilket kräver andra insatser än ordinarie gatuutbyggnad och påverkar kostnaderna avsevärt. Eftersom det ännu inte har gått att fastställa omfattningen av föreningarna har prognossäkerheten varit låg. Det innebär att den nu liggande prognosen kan behöva revideras.

Investeringar i investeringsprojekt prognostiseras till 143 mnkr. Även här beror avvikelserna främst på att projekt skjuts fram i tiden. En mer framträdande orsak än tidigare år är tidsförskjutningar och kostnadsjusteringar som beror

på samordning mellan olika projekt (kommunens egna och externa). Med tanke på kommunens planerade utbyggnadstakt är det troligt att detta orsakssamband kommer att kvarstå även kommande år. Störst effekt på totalen har förseningen av planerade åtgärder på Vidjvägen med en positiv avvikelse om 30 mkr. Kommunen inväntar Länsstyrelsens beslut för att gå vidare med projektet och därefter eventuellt gå vidare med ett genomförandebeslut.

För ytterligare redovisning se bilaga 2 *Uppföljning av plan för samhällsbyggnad och lokaler*.

I budget för 2019 är kommunens investeringsutrymme ett mått för att mäta målet sund ekonomi. Måttet är kommunens investeringar i förhållande till summan av avskrivningar och årets resultat för de senaste tre åren. Trots att investeringarna inte når upp till budgeterad nivå är prognosen 106 procent för 2019, det vill säga att investeringarna överstiger utrymmet. Måttet är i nivå med de senaste två åren.

Investeringsutrymme	2016	2017	2018	2019
Investeringar i förhållande till summan av avskrivningar och årets resultat senaste treårs perioden (%)	128	105	105	106

Investeringsprognoserna har varit avsevärt högre jämfört med faktiskt utfall. Prognossäkerheten behöver skärpas för att kommunen inte ska allokera onödigt stora belopp för investeringsverksamheten. Det ekonomiska utrymmet för kommunen och kommunkoncernen behöver användas på ett sätt som säkerställer att kommunen kan och tillåts ha en hållbar tillväxt.

Intern kontroll

Internkontrollarbetet ingår som en naturlig del i styrningen och uppföljningen av verksamheterna och är väl integrerad i planerings- och uppföljningsprocessen. Från och med 2019 sker planering och uppföljning av internkontrollarbetet i det nya digitala verksamhetsplaneringssystemet.

Samtliga nämnder har identifierat relevanta risker för året och redovisar uppföljning av åtgärder. Flera nämnder redovisar att några åtgärder är försenade eller förskjutna i tid beroende på omprioritering alternativt att åtgärderna visat sig mer omfattande än beräknat, men ingen av dem

redovisar att avvikelserna medför så stora konsekvenser att särskilda åtgärder måste sättas in.

Utifrån det som nämnderna rapporterar i sina delårsrapporter görs bedömningen att kommunens arbete med intern kontroll löper på ett godtagbart sätt. Detta mot bakgrund av att de flesta nämnderna bedriver ett systematiskt internkontrollarbete samt att många relevanta åtgärder har planerats, och genomförs, för de risker som nämnderna prioriterar att minska under året.

Bolagen

Med kommunkoncern menas kommunen samt de företag där kommunen, ensamt eller med flera andra offentliga aktörer, har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i koncernens räkenskaper motsvarande den ägda andelen. Med kommunkoncernens resultat och ställning avses hela kommunkoncernen där Huddinge kommun tillsammans med tillhörande bolag inkluderas i en sammanställd redovisning med koncerninterna mellanhavanden eliminerade.

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden. I delårsrapporten görs en sammanställd redovisning på koncernen per 31 aug men ingen sammanställd prognos för helåret med koncerninterna mellanhavanden eliminerade. Däremot redovisas respektive bolags prognos för helåret.

Resultat per augusti Huddinge kommunkoncern

Resultaträkning Koncern mnkr	2019-08	2018-08	Helår 2018	Helår 2017
Intäkter	1 807,4	1 743,0	2 947,5	2 835,7
Kostnader	-5 165,2	-5 021,7	-7 686,4	-7 558,4
Avskrivningar	-378,5	-395,5	-565,5	-261,6
Verksamhetens nettokostnad	-3 736,3	-3 674,2	-5 304,4	-4 984,3
Skatt, gen statsbidrag och utjämn.	4 106,7	3 958,4	5 941,1	5 757,4
Resultat före finansnetto	370,4	284,2	636,7	773,1
Finansnetto	-85,6	-94,9	-120,1	5,9
Årets resultat efter skatt	284,8	189,3	516,7	779,0

Sammantaget gör koncernen per 31 augusti ett resultat efter skatt som är 95,5 mnkr bättre än samma period förra året. Huvudsakligen är det Huga Bostäder (81 mnkr) och kommunen som står för förbättringen (52,5 mkr). Huga Bostäders resultat förklaras till största delen av en jämförelsestörande post på 62 mnkr avseende en fastighetsförsäljning. Resultatförsämringar finns, framförallt avseende Söderenergi (-14,8 mnkr) vilket beror framför allt på en sämre produktionsmarginal.

Bolagens prognoser summerar till ett resultat, före skatt men efter finansnetto, på 180,6 mnkr för helår 2019. Jämfört med resultatet 2018 är det en försämring med 198,4 mnkr, vilket huvudsakligen beror på att resultatet 2018 för framförallt Huga Bostäder påverkades av jämförelsestörande intäkter kopplat till fastighetsförsäljningar på 222,9 mnkr. I övrigt prognosticeras samtliga bolag göra ett sämre resultat efter finansnetto än 2018. Exempelvis, med resultatförsämring inom parentes, Huga

Bostäder (-167,2 mnkr), Södertörns Energi (-16,8 mnkr), Söderenergi (-6,7 mnkr) samt Huddinge Samhällsfastigheter (-4,7 mnkr). Södertörns Brandförsvärsförbund väntas göra ett marginellt bättre resultat (+0,8 mnkr) än 2018. Söderenergi prognosticerar ett negativt resultat på grund av en sämre produktionsmarginal och försämrat finansnetto.

Prognos Huddinge kommuns bolag

Resultaträkning mnkr	Huge Bostäder	Huddinge Samhällsfastig heter	Södertörns energi (koncern)	Söderenergi	SRV Återvinning	Södertörns Brandförsvärsför bund	Summa
Intäkter	843,1	662,0	345,0	354,1	158,0	71,5	2 433,7
Kostnader	-575,8	-391,0	-281,7	-274,4	-129,1	-67,4	-1 719,3
Avskrivningar	-154,2	-194,9	-27,4	-51,4	-16,2	-2,7	-446,8
Resultat före finansnetto	113,1	76,2	36,0	28,2	12,7	1,4	267,6
Finansnetto	4,6	51,9	-8,2	-29,8	-0,4	-1,3	16,8
Resultat efter finansnetto	117,8	24,3	27,8	-1,5	12,3	0,0	180,6

Investeringar

En indikator för att följa utrymmet för investeringar är självfinansieringsgraden. Självfinansieringsgraden definieras som summan av avskrivningar och årets resultat i förhållande till investeringar. Självfinansieringsgraden i prognosen för helår 2019 uppgår till 66 procent för kommunen och 71 procent för kommunkoncernen. För kommunen är det sämre än för 2018 (81%) och för koncernen väsentligt sämre (118,3%) vilket till stor del beror på engångseffekter av fastighetsförsäljningar under 2018 i Huge Bostäder. Under perioden fram till 2021 förväntas självfinansieringsgraden öka för kommunen men sjunka för koncernen framförallt till följd av de stora investeringar som planeras i främst verksamhetslokaler. Målet är nytt för Mål och budget 2020 och mäts då genom ett 5-årsnitt men redovisas här för information enbart avseende 2019.

Respektive bolag redogörs för i nedanstående stycke.

Huge Bostäder AB

Resultaträkning mnkr	Utfall 2019-08	Prognos 2019
Intäkter	559,6	843,1
Kostnader	-354,0	-575,8
Avskrivningar	-101,2	-154,2
Resultat före finansnetto	104,4	113,1
Finansnetto	21,2	4,6
Resultat efter finansnetto	125,6	117,8

Huge Bostäders affärsidé är: ”Med människa och miljö i fokus äger, utvecklar och förvaltar vi bostäder och lokaler som ökar livskraften i Huddinge”. Huge Bostäder äger cirka 8 000 hyresrätter samt kommersiella lokaler och stadsdelscentrum i Huddinge kommun.

Resultatet efter finansnetto i Huge Bostäder för årets första åtta månader uppgår till 125,6 mnkr, vilket är 11,7 mnkr högre än budget. Driftnettot uppgår till 260 mnkr vilket är i linje med budget. Omkostnaderna är dock lägre än budget med 3,4 mkr. Det är främst konsulter som anlitas i mindre omfattning än beräknat samt färre förgävesprojekt än budgeterat för denna period. Personalkostnaderna har ett

lägre utfall än budget med 5,2 mkr till följd av att rekryteringar har skett senare än beräknat. Finansnettot uppgår till 21,2 mnkr, vilket är 4,7 mnkr högre än budget. Detta förklaras av en realiserad försäljning av en fastighet via dotterbolag på 62 mnkr som var budgeterad till ett lägre belopp. Räntenettot uppgår till 35,3 mnkr, vilket är 1,7 mnkr över budget.

Huge Bostäder har pågående investeringsprojekt, i samtliga beslutsfaser, som uppgår till sammanlagd beslutad utgift på 1 505,9 mnkr totalt. Prognos för helåret 2019 för dessa projekt uppgår till 317,4 mnkr, vilket understiger beslutad utgift för året med 64,7 mnkr. Anledningen är tidsförskjutningar i framförallt de större projekten som ligger i eller nära genomförandefas. Totalt har investeringar färdigställts uppgående till 79,6 mnkr, vilket understiger budget med 0,6 mnkr.

Årets större händelser är bland annat nyproduktion av 62 lägenheter för unga i Trångsund med beräknad inflytt jan-feb 2020, byggstart 26 september för nyproduktion av 209 lägenheter (inkl 5 butikslokaler och en förskola) i Flemingsberg samt upprustning av 202 lägenheter i Trångsund som slutbesiktigats i augusti 2019.

För helåret är bedömningen att bolaget redovisar ett positivt resultat på 117,8 mnkr efter finansnetto.

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Resultaträkning	Utfall	Prognos
Mnkr	2019-08	2019
Intäkter	453,1	662,0
Kostnader	-268,9	-391,0
Avskrivningar	-129,7	-194,9
Resultat före finansnetto	54,4	76,2
Finansnetto	-34,0	-51,9
Resultat efter finansnetto	20,4	24,3

Huddinge Samhällsfastigheter AB ska inom Huddinge kommun äga, utveckla och förvalta sitt innehav av kommunala fastigheter på ett effektivt och serviceinriktat sätt för att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler. Huddinge Samhällsfastigheter AB ska vara ett självkostnadsbolag enligt ägardirektiv och bolagsordning.

Huddinge Samhällsfastigheter AB redovisar ett resultat efter finansnetto på 20,4 mnkr och omsättningen för delårsperioden uppgår till 453 mnkr. Soliditeten uppgår till 37 procent. Bolaget prognostiserar ett resultat efter finansnetto för helåret på 24,3 mnkr.

Totalt under perioden jan-aug har investeringarna uppgått till 250 mnkr. Ett projekt, Glömstahallen, har färdigställt under året med ett utfall på 70,6 mnkr, vilket är 5,6 mnkr under budget. Huddinge Samhällsfastigheter har pågående ny- och ombyggnationer, som beställts av kommunen, på cirka 2 300 mnkr i cirka 20 olika projekt. Projekten avser byggnation av förskolor, skolor, idrottshallar och äldreboenden. De tre största pågående projekten är nybyggnad av Glömstaskolan – grundskola F-3, Bildhuggaren – äldreboende och förskola samt ombyggnad av Tomtbergaskolan. Prognos avseende helår för samtliga dessa investeringar uppgår till nästan 560 mnkr, vilket understiger beslutad utgift med 28 mnkr. Anledningen är tidsförskjutningar i framförallt de större projekten. Därutöver finns ett tiotal större investeringar där kommunen endast beställt förstudie. Total investeringsvolym för dessa är ytterligare 2 300 mnkr. Sammantaget uppgår den prognostiserade investeringsutgiften för samtliga projekt till nära 5 000 mnkr under kommande femårsperiod.

Södertörns Energi AB (koncern)

Resultaträkning	Utfall	Prognos
Mnkr	2019-08	2019
Intäkter	454,9	690,0
Kostnader	-354,6	-563,3
Avskrivningar	-48,9	-54,8
Resultat före finansnetto	51,4	71,9
Finansnetto	-10,8	-16,4
Resultat efter finansnetto	40,6	55,5

Resultatet efter finansnetto per sista augusti är 40,6 mnkr, vilket är 19,3 mnkr bättre än budget och 9 mnkr bättre än motsvarande period förra året. Ränte- och administrativa kostnader är i nivå med budget för perioden. För mer information se avsnittet *Södertörns Fjärrvärme AB*, nedan.

Södertörns Fjärrvärme AB

Resultaträkning	Utfall	Prognos
Mnkr	2019-08	2019
Intäkter	454,8	690,0
Kostnader	-352,6	-560,0
Avskrivningar	-26,1	-32,0
Resultat före finansnetto	76,1	98,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat efter finansnetto	76,1	98,0

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar per sista augusti ett resultat på 76,1 mnkr, vilket är 9 mnkr högre än samma period föregående år. De rörliga intäkterna är något lägre men detta kompenseras av högre fasta avgifter, intäkter från kyla samt anslutningsavgifter. Totalt sett överstiger intäkterna budget med 4,4 mnkr. Kostnaderna är något lägre än budget, huvudsakligen kopplat till återbetalning av energiskatt från tidigare år.

Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats och ska implementeras under hösten och driftsätts i december. Anläggningen i Skogås kommer att avyttras till Söderenergi vid utgången av året, arbete pågår.

Prognosen för året har förbättrats sedan tidigare tertiärbokslut, dock väntas merkostnader i Skogåsanläggningen då extra inköp behöver ske från Stockholm Exergi i samband med ett ställverksbyte. Sammantaget prognostiseras årsresultatet bli nästan 10 mnkr bättre än budget.

Söderenergi AB

Resultaträkning	Utfall	Prognos
Mnkr	2019-08	2019
Intäkter	734,4	1221,0
Kostnader	-610,1	-946,2
Avskrivningar	-115,7	-177,4
Resultat före finansnetto	8,5	97,4
Finansnetto	-71,4	-102,6
Resultat efter finansnetto	-62,8	-5,2

Söderenergi AB uppvisar per sista augusti ett resultat (efter finansnetto) på -62,8 mnkr. Det är en negativ avvikelse mot budget på 31,2 mnkr och en försämring jämfört med samma period förra året på 50,9 mnkr. Intäkterna är 3,3 mnkr sämre än budgeterat för perioden medan kostnaderna inklusive avskrivningar är 20,9 mnkr högre vilket gör att rörelseresultatet för perioden överstiger budget med -24,2 mnkr. Resultatminskningen beror framför allt på en sämre produktionsmarginal om 38 mnkr. Detta kommer sig främst av högre bränslekostnader och lägre levererad värmevolym till kunderna i våra ägarkommuner liksom till Stockholm Exergi. Finansnettot avviker negativt från budget med -7,2 mnkr.

Söderenergi har, via beslut i ägarkommunernas kommunfullmäktige, beslutat om utköp av järnvägsterminalen i Nykvarn och att ta över produktionsanläggningen i Skogås.

För helåret är bedömningen att bolaget redovisar ett negativt resultat (efter finansnetto) på -5,2 mnkr, vilket är 22,6 mnkr sämre än budgeterat.

SRV återvinning AB

Resultaträkning	Utfall	Prognos
mnkr	2019-08	2019
Intäkter	331,6	501,4
Kostnader	-285,7	-409,9
Avskrivningar	-34,0	-51,3
Resultat före finansnetto	11,9	40,2
Finansnetto	-0,9	-1,3
Resultat efter finansnetto	10,9	38,9

SRV återvinning AB uppvisar under perioden ett resultat (efter finansnetto) på 10,9 mnkr, vilket är 0,5 mnkr sämre än budget och 39,7 mnkr sämre än resultatet per augusti i fjol. Intäkterna totalt överstiger budget 0,7 mnkr. Rörelsekostnaderna överstiger budget med 11,7 mk, vilket förklaras med att avfallsbehandlingen överskridit budget med 14 mkr. Övriga externa kostnader samt personalkostnader understiger budget med 8,5 mkr.

Beviljad investeringsram för året uppgår till 128 mnkr, av detta avser 44,4 mnkr investeringar som beviljades 2018. SRV har till kommunen rapporterat varken utfall eller prognos på investeringar utöver att vissa investeringar kommer att gå över årsskiftet. Investeringar avser främst fordon, både lastväxlare och sopbil. Investeringar i maskiner och inventarier avser till övervägande del behållare, kärl, komprimatorer samt datorer.

För helåret är bedömningen att bolaget redovisar ett positivt resultat (efter finansnetto) på 38,9 mnkr, vilket är 5 mnkr bättre än budgeterat men 11,9 mnkr sämre än föregående år. Prognostiserat resultat mot budget består av ökade intäkter med 3,3 mnkr på grund av ökat inflöde på Gladö samt ökad hämtning av grovsopor från hushållen samt minskade kostnader med 1,5 mnkr. Kostnaderna för fordonspark och behandling beräknas överskrida budget men lägre personalkostnader och lägre avskrivningskostnader balanserar upp.

Södertörns brandförsvarsförbund

Resultaträkning	Utfall	Prognos
mnkr	2019-08	2019
Intäkter	246,8	377,0
Kostnader	-230,8	-355,2
Avskrivningar	-11,8	-14,4
Resultat före finansnetto	4,3	7,3
Finansnetto	-4,9	-7,1
Resultat efter finansnetto	-0,6	0,2

Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) uppvisar ett resultat (efter finansnetto) för perioden om -0,6 mnkr vilket är 1,1 mnkr bättre än budget för perioden och 1,3 mnkr bättre än samma period föregående år. Soliditeten uppgår till 19,6 procent. SBFF arbetar för att nå ett resultat i balans, samt säkra resultat kommande år, genom att förbättra debiteringsgraden av tillsyner och restvärdesräddning samt jobbar aktivt med personalplanering och söker uppdrag som innebär extern finansiering. Prognosen för helåret är i enlighet med budget.

Investeringarna för årets åtta första månader uppgick till 8,6 mnkr. De största posterna är larmhanteringssystem inkl IT-säkerhet (4,8 mnkr), Övningsplats Botkyrka (0,7 mnkr), och maskiner till båten Mareld (1,5 mnkr).

För första gången på många år har antalet räddningsinsatser inte ökat i förhållande till tidigare år. I samband med aspens blomning under våren fick SBFF under två dygn en extrem belastning med hantering av totalt 140 markbränder av varierande storlek. Resten av sommaren kom dock att bli väsentligt lugnare än under föregående år. I juni slutfördes rekryteringsprocessen av förbundsdirektör då nuvarande går

i pension till årsskiftet. Hillevi Engström börjar som förbundsdirektör från och med oktober.

En stor utmaning för framtiden är att säkra bemanningen för framtiden, då många brandmän och styrkeledare närmar sig

pensionen. Utöver detta har samtliga medlemskommuner kraftiga expansionsplaner. Stora infrastruktursatsningar såsom Förbifart Stockholm och hamnen i Norvik skapar såväl nya möjligheter som hotbilder som måste hanteras.

Plan för uppföljning och insyn

Arbete med avtalsuppföljning i enlighet med Plan för uppföljning och insyn pågår inom de nämnder där planen har relevans.

Huddinge kommun övergick 2018 till en auktorisationsmodell med auktoriserade utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen. De auktoriserade utbildningsanordnarna som har uppfyllt kraven för avtal har kontrollerats i en etableringsfas för att säkerställa att kraven uppfylls och systematiska regelbundna kontroller kommer genomföras löpande enligt plan. Systematiska kontroller behöver genomföras för att säkerställa att utbildningsanordnarna efterlever auktorisationsavtalet.

Uppföljning av familjerådgivning utförd av externa respektive kommunal utförare kommer att genomföras under hösten 2019.

Under våren 2019 avslutades avtalsuppföljningen för korttidsvistelse LSS. Uppföljningen visade att det fanns förbättringsområden främst gällande social dokumentation och systematiskt kvalitetsarbete. Samtliga utförare har

åtgärdat de brister som har uppmärksammats och bedöms därmed uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget.

Under hösten 2019 kommer avtalsuppföljningen för extern hemtjänst att avslutas. I samband med uppföljning uppmärksammades brister i ett hemtjänstföretag som resulterade i hävning av företagets avtal.

Under hösten påbörjas uppföljning av daglig verksamhet enligt LSS i egen regi vilken avslutas vid årsskiftet.

Huddingehallen och Vårbyhallen: Tillsyn och uppföljning har skett enligt plan och återrapport sker löpande till aktörer. Under nästa år ska nytt avtal skrivas för Vårby simhall då giltighetstiden kommer att upphöra för det nuvarande avtalet vid halvårsskiftet 2020.

Kontroll av klimat- och stadsmiljönämndens upphandlade privata utförare avseende efterlevnad av avtal görs genom att fem avtal per kvartal väljs ut för kontroll. Fem avtal avseende sandupptagning, vinterväghållning/sopsaltning, brounderhåll, beläggningsarbeten samt skötsel naturreservat har kontrollerats utan anmärkning.

Ekonomiska tabeller och noter

Resultaträkning

Mnkr	Not	Kommunen				Sammanställda räkenskaper	
		Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 2019-08	Utfall 2018-08	Utfall 2019-08	Utfall 2018-08
Verksamhetens intäkter	1	1 260,6	1 289,8	769,2	805,6	1 807,4	1 743,0
Verksamhetens kostnader	2,8	-7 126,0	-7 162,9	-4 666,9	-4 590,3	-5 165,2	-5 021,7
Avskrivningar	3	-169,1	-139,1	-92,0	-87,4	-378,5	-395,5
Verksamhetens nettokostnad		-6 034,5	-6 012,2	-3 989,8	-3 872,1	-3 736,3	-3 674,2
Skatteintäkter	4	5 156,8	5 153,2	3 435,4	3 298,5	3 435,4	3 298,5
Generella statsbidrag och utjämning	5,8	999,9	1 006,8	671,2	659,9	671,2	659,9
Verksamhetens resultat		122,2	147,8	116,9	86,3	370,4	284,2
Finansiella intäkter	6	158,6	145,5	100,6	89,4	20,8	16,0
Finansiella kostnader	7,8	-120,1	-120,1	-80,0	-90,7	-106,3	-110,9
Resultat före extraordinära poster		160,7	173,2	137,5	85,0	284,8	189,3
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
Årets resultat		160,7	173,2	137,5	85,0	284,8	189,3
Årets resultat ekonomiskt mål kommunen		70,7	140,6	122,2	51,0	-	-

Balansräkning

Mnkr	Not	Kommunen		Sammanställda räkenskaper	
		2019-08	2018-12	2019-08	2018-12
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	1,9	2,6	4,7	5,7
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 863,1	2 689,6	13 169,9	12 759,3
Maskiner och inventarier	11	248,1	237,2	1 261,0	1 386,2
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper, andelar, aktier	12	1 255,4	1 252,1	127,7	126,8
Långfristiga fordringar	13	7 800,3	7 681,0	557,1	594,8
Bidrag till infrastruktur	14	693,0	712,8	693,0	712,8
Summa anläggningstillgångar		12 861,9	12 575,4	15 813,5	15 585,6
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera	15	104,5	102,8	175,6	182,9
Kortfristiga fordringar	16	313,8	510,8	481,5	825,1
Kassa och bank		27,6	0,0	154,5	211,9
Summa omsättningstillgångar		445,8	613,6	811,6	1 219,9
Summa tillgångar		13 307,8	13 189,0	16 625,0	16 805,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		137,5	184,1	284,8	516,7
Resultatutjämningsreserv		594,1	575,7	595,3	575,7
Övrigt eget kapital		4 339,4	4 173,8	5 711,8	5 210,5
Summa eget kapital	17	5 071,1	4 933,5	6 591,9	6 302,9
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	18	801,0	718,8	897,1	768,2
Övriga avsättningar	19	783,9	771,3	1 129,4	1 417,6
Summa avsättningar		1 584,9	1 490,1	2 026,5	2 185,9
Skulder					
Långfristiga skulder	20	3 708,0	3 208,9	4 795,2	4 054,1
Kortfristiga skulder	21	2 943,8	3 556,5	3 211,4	4 262,6
Summa skulder		6 651,8	6 765,3	8 006,6	8 316,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		13 307,8	13 189,0	16 625,0	16 805,5
Ställda panter och ansvarsförbindelser					
Borgensåtagande	22	698,0	711,8	702,0	715,8
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	23	1 668,4	1 675,6	1 668,4	1 675,6
Leasingåtagande	24	6,9	4,8	-	336,4
Övriga ansvarsförbindelser	25	4,6	2,2	-	18,6

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1

	Kommunen	
Verksamhetens intäkter	2019-08	2018-08
Försäljningsintäkter	8,9	8,8
Bidrag	318,3	343,1
Taxor och avgifter	189,1	181,3
Hyror och arrenden	71,0	77,7
Exploateringsintäkter	15,3	34,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	163,5	159,2
Övriga intäkter	3,1	1,5
	769,2	805,6

Not 2

	Kommunen	
Verksamhetens kostnader*	2019-08	2018-08
Personalkostnader	-2 518,7	-2 455,3
Lokal- och markhyror	-472,1	-495,6
Köp av huvudverksamhet	-1 156,0	-1 125,0
Lämnade bidrag	-113,9	-110,7
Exploateringskostnader	0,0	-
Bidrag statlig infrastruktur - Förbifart Stockholm**	-0,3	-0,3
Bidrag statlig infrastruktur - Sverigeförhandlingen Spårväg**	-19,5	-19,5
Övriga kostnader	-386,4	-383,9
	-4 666,9	-4 590,3

*I verksamhetens kostnader redovisas jämförelsestörande poster, se not 8.

**Bidrag statlig infrastruktur avser medfinansiering av Förbifart Stockholm till Trafikverket om 12 mnkr samt medfinansiering Sverigeförhandlingen Spårväg om 731 mnkr. Bidragen kommer att lösas upp under 25 år med lika stora delar varje år.

Not 3

	Kommunen	
Avskrivningar	2019-08	2018-08
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,7	-0,3
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-52,2	-49,9
Avskrivningar maskiner och inventarier	-39,1	-37,2
Nedskrivningar	0,0	0,0
	-92,0	-87,4

Not 4

	Kommunen	
Skatteintäkter	2019-08	2018-08
Preliminär kommunalskatt	3 469,6	3 307,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	-37,4	0,1
Slutavräkning föregående år	3,2	-9,3
	3 435,4	3 298,5

Not 5

	Kommunen	
Generella statsbidrag och utjämning	2019-08	2018-08
Inkomstutjämningsbidrag	427,3	409,3
Kostnadsutjämningsbidrag	144,8	170,6
Kommunal fastighetsavgift	118,9	114,7
Regleringsavgift/-bidrag	52,2	11,5
Strukturbidrag	0,0	-
Införandebidrag	0,0	-
Utgjänningsavgift LSS	-95,8	-79,1
Statsbidrag enligt flyktingvariabler	23,9	29,1
Generellt statsbidrag för ensamkommande unga över 18 år	0,0	-

Statsbidrag för ökat bostadsbyggande	0,0	3,8
	671,2	659,9

Not 6

	Kommunen	
Finansiella intäkter	2019-08	2018-08
Ränteintäkter utlåning internbanken	60,3	69,1
Utdelning på aktier och andelar	9,5	14,0
Pensionsförvaltning	1,6	2,7
Borgensavgifter	28,7	3,5
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,1
	100,6	89,4

Not 7

	Kommunen	
Finansiella kostnader*	2019-08	2018-08
Räntekostnader finansiering internbanken	-28,6	-18,4
Räntekostnader ränteswapar internbanken	-19,5	-17,1
Ränta på pensionsavsättning	-16,2	-11,4
Räntekostnader pensionsförvaltning	-1,6	-2,6
Indexuppräknig statlig medfinansiering	-12,6	-40,2
Övriga finansiella kostnader	-1,4	-1,0
	-80,0	-90,7

*I finansiella kostnader redovisas jämförelsestörande poster, se not 8.

Not 8

	Kommunen	
Jämförelsestörande poster	2019-08	2018-08
<i>Verksamhetens kostnader</i>		
Upplösning medfinansiering Sverigeförhandling Spårväg	-19,5	-19,5
<i>Finansiella kostnader</i>		
Indexuppräknig medfinansiering Sverigeförhandling Spårväg	-12,6	-40,2
	-32,1	-59,7

Not 9		Kommunen	
Immateriella anläggningstillgångar	2019-08	2018-12	
Goodwill			
Anskaffningsvärde	-	-	
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-	-	
Bokfört värde	0,0	0,0	
Övriga immateriella anläggningstillgångar			
Anskaffningsvärde	3,9	3,9	
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-2,0	-1,3	
Bokfört värde	1,9	2,6	
Immateriella anläggningstillgångar			
Redovisat värde vid årets början	2,6	1,9	
Årets investeringar	0,0	1,4	
Avyttringar och utrangeringar	0,0	-	
Årets avskrivningar	-0,7	-0,7	
Övriga förändringar	0,0	-	
Redovisat värde vid årets slut	1,9	2,6	

Not 10		Kommunen	
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2019-08	2018-12	
Markreserv	244,1	244,1	
Verksamhetsfastigheter	9,3	9,9	
Fastigheter för annan verksamhet	39,4	41,6	
Publika fastigheter	1 426,2	1 392,5	
Pågående arbeten i samhällsbyggnadsprojekt	770,0	702,9	
Övriga pågående arbeten	374,2	298,6	
	2 863,1	2 689,6	
Anskaffningsvärde	3 655,1	3 429,4	
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-792,0	-739,7	
Bokfört värde	2 863,1	2 689,6	
Redovisat värde vid årets början	2 689,6	2 399,2	
Årets investeringar	225,8	365,7	
Avyttringar och utrangeringar	0,0	-0,1	
Årets avskrivningar	-52,2	-75,1	
Årets nedskrivningar	-	-	
Återförda nedskrivningar	-	-	
Övriga förändringar	0,0	-0,1	
Redovisat värde vid årets slut	2 863,1	2 689,6	

Not 11		Kommunen	
Maskiner och inventarier	2019-08	2018-12	
Maskiner och inventarier	130,6	144,9	
IT	50,9	60,7	
Fordon	7,8	6,1	
Konstverk	2,2	2,2	
Pågående arbeten	56,6	23,3	
	248,1	237,2	
Anskaffningsvärde	721,4	671,8	
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-473,2	-434,6	
Bokfört värde	248,1	237,2	

Redovisat värde vid årets början	237,2	235,3
Årets investeringar	47,9	59,2
Avyttringar och utrangeringar	-0,1	-1,9
Årets avskrivningar	-39,1	-56,2
Årets nedskrivningar	-	-
Återförda nedskrivningar	-	-
Övriga förändringar	2,2	0,8
Redovisat värde vid årets slut	248,1	237,2
Därav finansiell leasing anskaffningsvärde	11,6	8,1
Därav finansiell leasing ackumulerade avskrivningar	-1,7	-2,4
Årets investeringar, finansiell leasing	3,4	0,8

Not 12

Värdepapper, andelar och aktier*

	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Huddinge Bostäder AB	705,7	705,7
Huddinge Samhällsfastigheter AB	414,5	414,5
Stockholm Vatten AB	2,5	2,5
SRV återvinning AB	0,4	0,4
Södertörns Energi AB	5,0	5,0
AB VårLjus	1,0	1,0
Stockholmsregionens försäkrings AB	9,0	9,0
Kommuninvest ekonomisk förening	14,6	14,6
Övriga	0,1	0,1
Bostadsrätter	102,6	99,4
	1 255,4	1 252,1

*Samtliga aktuella instrument per 2018-12-31 har redovisats enligt verkligt värde. Någon justering av posten behöver därför inte göras, utan följer den nya lagen (LKBR) från januari 2019.

Not 13

Långfristiga fordringar

	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Lån till Huddinge Bostäder AB	3 500,0	3 500,0
Lån till Huddinge Samhällsfastigheter AB	3 380,0	3 200,0
Lån till Söderenergi AB	403,3	439,6
Lån till Södertörns Energi AB	492,5	517,5
Kommuninvest ekonomisk förening	17,3	17,3
Övriga långfristiga fordringar	7,2	6,7
	7 800,3	7 681,0

Not 14

Bidrag till infrastruktur

	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Bidrag till statlig infrastruktur - Förbifart Stockholm		
Bidrag till statlig infrastruktur	12,0	12,0
Föregående års upplösning bidrag	-1,0	-0,5
Årets upplösning bidrag	-0,3	-0,48
	10,7	11,0

Bidrag till statlig infrastruktur - Sverigeförhandlingen Spårväg

Bidrag till statlig infrastruktur	731,0	731,0
Föregående års upplösning bidrag	-29,2	-
Årets upplösning bidrag	-19,5	-29,2
	682,3	701,8

Bidrag till statlig infrastruktur, totalt

	693,0	712,8
--	--------------	--------------

Not 15	Kommunen	
Förråd med mera	2019-08	2018-12
Exploateringsfastigheter	104,0	101,8
Bränslelager	-	-
Övrigt lager	0,4	0,9
	104,5	102,8

Not 16	Kommunen	
Kortfristiga fordringar	2019-08	2018-12
Kundfordringar	39,5	52,9
Momsfordran	6,7	78,1
Upplupna skatteintäkter	0,0	0,0
Fordran kommunal fastighetsavgift*	93,1	86,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	115,0	236,8
Upplupna driftbidrag från staten	49,5	53,2
Övriga fordringar	9,9	3,1
	313,8	510,8

Not 17	Kommunen	
Eget kapital	2019-08	2018-12
Årets resultat	137,5	184,1
Resultatutjämningsreserv	594,1	575,7
Övrigt eget kapital	4 339,4	4 173,8
	5 071,1	4 933,5

Eget kapital	2019-08	2018-12
Nämndernas ackumulerade över- och underskott*	7,7	7,7
<i>Varav</i>		
<i>Kommunstyrelse</i>	15,5	15,5
<i>Förskolenämnd</i>	-4,8	-4,8
<i>Grundskolenämnd</i>	21,4	21,4
<i>Gymnasienämnd (upphör 31 december 2018)</i>	16,9	-
<i>Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd (ny 1 januari 2019)</i>	16,9	16,9
<i>Socialnämnd</i>	-22,3	-22,3
<i>Äldreomsorgsnämnd (upphör 31 december 2018)</i>	-15,7	-
<i>Vård- och omsorgsnämnd (ny 1 januari 2019)</i>	-15,7	-15,7
<i>Kultur- och fritidsnämnd</i>	6,9	6,9
<i>Natur- och byggnadsnämnd (upphör 31 december 2018)</i>	-10,7	-
<i>Tillsynsnämnd (upphör 31 december 2018)</i>	0,5	-
<i>Klimat- och stadsmiljönämnd (ny 1 januari 2019)</i>	-10,7	-10,7
<i>Bygglovs- och tillsynsnämnd (ny 1 januari 2019)</i>	0,5	0,5
Överskott som reserverats för pensionskostnader*	250,0	250,0
Resultatutjämningsreserv**	594,1	594,1
Övrigt eget kapital	4 219,2	4 081,7
	5 071,1	4 933,5

*Nämnder för med sig resultat till nästa år enligt ekonomistyrningsprinciper för Huddinge kommun. Åren 2004-2006 avsattes totalt 250 mnkr som omstruktureringskostnad för framtida ökade pensionskostnader.

**Under 2013 beslöt fullmäktige att införa en resultatutjämningsreserv. Av resultaten för 2010-2017 har totalt 575,7 mnkr satts av. För 2018 avsattes 18,4 mnkr av 2018 års resultat.

Not 18

	Kommunen	
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	2019-08	2018-12
Avsättningar för pensioner enligt blandad modell	631,1	559,7
Avsättning för visstidspensioner m m	13,5	18,7
Avsättning löneskatt	156,4	140,3
	801,0	718,8
Ingående avsättning till pensioner	718,8	641,0
Pensionsutbetalningar	-13,1	-18,5
Nyintjänad pension	62,2	-
Finansiell kostnad	16,4	14,0
Övrigt	0,7	67,2
Förändring av löneskatt	16,0	15,2
Utgående avsättning	801,0	718,8
Utredningsgrad, %	97	97
Antal visstidsförordnanden	4	4
varav politiker	4	4
varav anställda	0	0
Särskilda avtalspensioner	0	0

Not 19

	Kommunen	
Övriga avsättningar	2019-08	2018-12
	783,9	771,3
Avsättning medfinansiering statlig infrastruktur, Sverigeförhandlingen Spårväg*		
Uppskjuten skatt	-	-
Efterbehandling och sluttäckning av deponi	-	-
Övriga avsättningar	-	-
	783,9	771,3

*Avsättningen avser bidrag till statlig infrastruktur, Sverigeförhandlingen Spårväg syd. I beloppet ingår även indexuppräknig enligt avtal som bokförts som finansiell kostnad.

Not 20

	Kommunen	
Långfristiga skulder	2019-08	2018-12
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	3 276,8	2 787,0
Finansiell leasing	4,8	3,4
Förutbetalda intäkter, gatukostnadsersättningar*	386,9	376,8
Förutbetalda intäkter, investeringsbidrag*	39,6	41,7
Övriga långfristiga skulder		-
	3 708,0	3 208,9

*Gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning		
Genomsnittlig ränta, %	1,35	1,16
Genomsnittlig ränta, %, exkl derivat	0,80	0,61
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,87	2,90
Kapitalförfall, andel av lån		
0-1 år	42%	47%
1-3 år	36%	35%
3-5 år	5%	0%
5-10 år	10%	10%
Över 10 år	7%	7%
Genomsnittlig räntebindningstid, år inkl derivat	3,70	3,40
Genomsnittlig räntebindningstid, år exkl derivat	1,19	1,30
Marknadsvärde säkringsinstrument	2019-08	2018-12
Säkrad låneskuld, mnkr	5 154,7	5 043,2
Marknadsvärde derivat, mnkr	-162,7	-86,8

Säkringsdokumentation per 2019-08-31

Bakgrund och syfte med säkringen

Huddinge kommun har en låneskuld som finansierar delar av den verksamhet som kommunen och dess bolag bedriver. För att hantera variationer i skuldens storlek så används en mix av korta och långa lån. Upplåningen sker till fast eller till rörlig ränta beroende på vad som för tillfället anses vara fördelaktigt.

I upplåningsportföljen uppstår då behov av att hantera ränterisken för att hålla den på den nivå som policy fastställt och som vid var tid anses vara en lämplig avvägning mellan risk och förväntad kostnad. För det syftet använder kommunen räntederivat. Kommunen använder även derivat för att hantera valutarisk vid upplåning i annan valuta än svenska kronor.

Säkrad risk

Kommunen använder derivat för att säkra två olika typer av risker. Ränterisk och valutarisk.

Ränterisk

Definition: Marknadsräntornas påverkan på kommunens resultat.

Resultatet påverkas av förändringar i basränta, vanligtvis STIBOR 3M samt av effekten av räntekurvans lutning som normalt ger högre långräntor och därmed högre kostnader om man binder räntan på längre tid.

Valutarisk

Definition: Risken att betalningar hänförliga till lån upptagna i annan valuta än svenska kronor kan komma att fördyras när växelkurser varierar.

Säkrad post

Ränterisk

Den säkrade posten utgörs av framtida betalningar av ränta hänförliga till finansiering på totalt 5155 mnkr. Utöver befintliga lån är även prognostiserade räntebetalningar hänförliga till framtida upplåningstransaktioner säkrad post.

Valutarisk

Framtida betalningar i annan valuta än svenska kronor som är hänförliga till ett lån på totalt 10 miljoner Euro.

Säkringsinstrument

Ränterisk

De säkringsinstrument som används är olika typer av räntederivat vars syfte är att forma ränterisken i linje med finanspolicyn. Det vanligaste instrumentet är vanliga ränteswapar där kommunen erhåller/betalar fast ränta, men även instrument med olika typer av optionalitet inkluderas.

Valutarisk

Valutarisken säkras med valutaränteswapar så att alla kassaflöden omvandlas till svenska kronor. På så sätt elimineras valutarisken.

Kvalitativ bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

2019-08-31 bedöms samtliga identifierade säkringar vara effektiva enligt kriterierna nedan.

Ränterisk

Säkringsstrategin avseende ränterisken präglas av ett portföljtänk som innebär att det är karaktären på portföljen som helhet som bedöms inte enskilda affärer. Bedömningen av säkringarnas effektivitet kan därmed inte ske genom att enskilda säkringar bedöms mot enskilda lån utan utgår också från portföljtänket. I samband med delårs och årsbokslutet görs en kvalitativ bedömning av säkringarnas effektivitet genom att med hjälp av olika kriterier jämföra villkoren för säkringsinstrumenten med villkoren för den säkrade posten. Kritiska villkor utgörs av nominella belopp, löptid och räntebas. Effektiviteten bedöms också utifrån om strategin för ränteriskhantering uppfylls.

Valutarisk

I samband med delårs och årsbokslutet görs en bedömning av säkringarnas effektivitet genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumenten med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. Kritiska villkor utgörs av nominella belopp, löptid, räntebas och fixingdatum. De kritiska villkoren måste vara helt matchade för att säkringen ska anses vara effektiv.

Redovisning

Räntekostnaderna för derivat inom ramen för säkringsredovisning redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta. Derivat som faller utanför ramen för säkringsredovisning marknadsvärderas dessutom och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Kommunen har två räntederivat som inte klassificerats som säkringsinstrument. Dessa värderas i enlighet med marknadspraxis utifrån kända räntekurvor. 2019-08-31 har den ena av dem ett negativt marknadsvärde (-160 tkr) och derivatskuld bokförs i september.

Not 21

Kortfristiga skulder	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	1 102,2	1 365,2
Certifikat	1 000,0	1 250,0
Leverantörsskulder	80,8	245,3
Personalens skatter, avgifter och avdrag	54,8	57,5
Förutbetalda driftbidrag från staten	97,8	72,6
Semesterskuld och övertidsskuld	178,0	176,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	446,1	385,9
Övriga kortfristiga skulder	-15,8	3,1
	2 943,8	3 556,5

Not 22

Borgensåtagande	Kommunen	
	2019-08	2018-12
Huge Bostäder AB	0,1	0,1
Huddinge Samhällsfastigheter AB	0,5	0,8
Delägda bolag/förbund	456,9	470,4
Bostadsrättsföreningar	240,3	240,3
Övriga	-	-
Förlustansvar för egna hem	0,2	0,2
	698,0	711,8

Huddinge kommun har i december 2004 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Huddinge kommuns ansvar, enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser per 2019-06-30 uppgår till 457 518 224 647 kronor och totala tillgångar till 455 142 673 043 kronor. Huddinge kommuns totala förpliktelser uppgår samma period till 3 019 546 409 kronor och totala tillgångar till 2 963 405 696 kronor. Kommunens totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till 91 213 200 kronor 2019-06-30.

Not 23

Kommunen

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	2019-08	2018-12
Ingående ansvarsförbindelse	1 675,6	1 702,3
Ränteuppräknings	-	-
Basbeloppsuppräknings	-	-
Förändring diskonteringsränta	-	-
Utbetalningar	-50,2	-73,7
Övrigt	44,4	52,2
Löneskatt	-1,4	-5,2
	1 668,4	1 675,6

Not 24	Kommunen	
Leasingåtagande	2019-08	2018-12
Finansiella leasingavtal som överstiger 3 år, Fordon		
Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter		
Framtida leasingavgifter som förfaller inom ett år	2,2	1,4
Framtida leasingavgifter som förfaller mellan ett och fem år	4,8	3,4
Framtida leasingavgifter som förfaller senare än fem år	-	-
	6,9	4,8

Ej uppsägningsbara operationella avtal som överstiger 3 år		
Framtida leasingavgifter som förfaller inom ett år	10,3	8,5
Framtida leasingavgifter som förfaller mellan ett och fem år	7,1	7,4
Framtida leasingavgifter som förfaller senare än fem år	-	-
	17,4	15,9

Not 25	Kommunen	
Övriga ansvarsförbindelser	2019-08	2018-12
SRV återvinning AB - avbetalningsköp finansierade hos Nordea	-	-
Söderenergi AB - fastighetsinteckning **	-	-
Södertörns Energi AB - företagsinteckning **	-	-
Förvaltade fonder	0,3	0,3
Övriga ansvarsförbindelser pensioner*	4,3	1,9
	4,6	2,2

*Avser förtroendevalda som omfattas av tidigare pensionsbestämmelser. För dessa har kommunen ett pensionsansvar för de som fullgör uppdrag i kommunen på heltid eller en betydande del av heltid. För att uppnå full pension krävs i normalfallet 12 års tjänstgöring. Två verksamma omfattas av rätten till visstidspension. Om dessa personers uppdrag upphör har kommunen skyldighet att betala ut visstidspension.

** Från och med år 2018 redovisas i not 27 ställda säkerheter för kommunens bolag. Motsvarande justering är inlagd för 2017.

Driftredovisning kommunen, mnkr

Driftredovisning, mnkr	HELÅR					PERIOD JAN-AUG		
	Budget	Prognos	Avvik	Förslag	Avvik	Ack	Utfall	Avvik
	helår	helår	progn- budge- t	budget- tillskott	budget- tillskott	budg		utfall- budge- t
	2019	2019	2019			2019-08	2019-08	2019-08
Kommunstyrelse	-511,3	-504,2	7,1	0,0	7,1	-339,7	-327,2	12,6
Förskolenämnd	-887,1	-867,8	19,3	0,0	19,3	-601,9	-570,4	31,5
Grundskolenämnd	-1 779,6	-1 744,0	35,6	0,0	35,6	-1 188,3	-1 145,2	43,1
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	-740,8	-730,9	9,9	0,0	9,9	-493,6	-492,7	0,9
Socialnämnd	-405,3	-400,4	4,9	0,0	4,9	-268,7	-268,1	0,6
Vård- och omsorgsnämnd	-1 253,7	-1 232,8	20,9	0,0	20,9	-834,2	-826,3	7,9
Kultur- och fritidsnämnd	-244,2	-244,4	-0,3	0,0	-0,3	-162,7	-158,1	4,6
Bygglövs- och tillsynsnämnd	-58,0	-53,0	5,0	0,0	5,0	-37,6	-32,4	5,2
Klimat- och stadsmiljönämnd	-141,5	-175,5	-34,0	0,0	-34,0	-90,7	-101,2	-10,6
Revision	-3,5	-3,5	0,0	0,0	0,0	-2,3	-1,1	1,2
Summa nämnder	-6 024,9	-5 956,5	68,4	0,0	68,4	-4 019,7	-3 922,7	97,0
Reserverade medel	-20,3	0,0	20,3	0,0	20,3	-16,9	0,0	16,9
Pensioner, kapitaltjänstintäkter	89,6	50,6	-39,0	0,0	-39,0	59,8	9,3	-50,5
Avskrivningar	-169,1	-139,1	30,0	0,0	30,0	-112,8	-92,0	20,7
Exploateringsverksamhet	90,0	32,6	-57,4	0,0	-57,4	60,0	15,3	-44,7
Nämndernas finansiella kostnader	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2
Summa verks nettokostnad	-6 034,5	-6 012,2	22,3	0,0	22,3	-4 029,4	-3 989,8	39,6
Skatteintäkter	5 156,8	5 153,2	-3,6	0,0	-3,6	3 437,9	3 435,4	-2,4
Statsbidrag och utjämning	821,3	828,5	7,2	0,0	7,2	547,5	552,4	4,8
Kommunal fastighetsavgift	178,6	178,3	-0,3	0,0	-0,3	119,1	118,9	-0,2
Finansiella intäkter	158,6	145,5	-13,1	0,0	-13,1	109,7	100,6	-9,1
Finansiella kostnader	-120,1	-120,1	0,0	0,0	0,0	-80,0	-80,0	0,1
Resultat	160,7	173,2	12,5	0,0	12,5	104,7	137,5	32,8
Resultat, ekonomiskt mål	70,7	140,6	69,9	0,0	69,9	44,7	122,2	77,5

Investeringsredovisning kommunen, mnkr

Investeringsredovisning, mnkr	HELÅR			PERIOD JAN-AUG		
	Budget	Prognos	Avvik	Ack	Utfall	Avvik
Nämnd	helår	helår	progn- budget	budg		utfall- budget
	2019	2019	2019			
Kommunstyrelse	-44,9	-44,8	0,1	-29,9	-13,4	16,5
Kommunstyrelse - sambhallsbyggnadsprojekt	-394,4	-243,8	150,6	-262,9	-133,0	129,9
Förskolenämnd	-6,8	-4,4	2,4	-2,9	-0,3	2,6
Grundskolenämnd	-23,4	-18,9	4,5	-12,7	-11,1	1,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	-22,7	-13,2	9,5	-7,9	-12,4	-4,4
Socialnämnd	-1,3	-1,5	-0,2	-0,9	-0,8	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-11,6	-8,5	3,0	-7,7	-2,5	5,2
Kultur- och fritidsnämnd	-13,8	-11,2	2,6	-5,1	-3,9	1,2
Bygglövs- och tillsynsnämnd	-20,6	-16,5	4,1	-13,7	-14,0	-0,2
Klimat- och stadsmiljönämnd	-178,3	-109,0	69,3	-118,9	-65,2	53,7
Finansförvaltning	-30,0	-3,3	26,7	-7,5	-3,3	4,2
Summa	-747,7	-475,1	272,6	-470,1	-259,8	210,4

Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, vilket innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet

Sammanställda räkenskaper

Kommunens delårsrapport innehåller sammanställda räkenskaper där kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform eller av kommunalförbund ingår. I Huddinges kommunkoncern ingår bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande.

Bolagen som ingår i kommunkoncernen tillämpar BFN K3 och vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för de sammanställda räkenskaperna.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur under avsnitt "Bolagens och kommunalförbundets verksamhet" i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i egen not när dessa förekommer i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter som redovisas per 2019-08-31 baseras på SKL:s augustiprognos, i enlighet med rekommendation RKR R2 och SKL cirkulär 19:35. Efter bokslutets upprättande publicerar SKL en ny prognos i oktober 2019 (SKL cirkulär 19:40) som pekar på ett utfall för helåret som är 5 mnkr bättre än tidigare prognos.

Gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag

Kommunen redovisar gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag som en förutbetalad intäkt, långfristig skuld, och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod.

Kostnader

Löner

Timanställdas löner har redovisats enligt kontantprincipen.

Avskrivningar

Avskrivning på immateriella och materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning baserat på tillgångens anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningen beräknas på tillgångens förväntade nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas månaden efter det att tillgången tagits i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivningstider varierar från 3-80 år i kommunen och i bolagen från 3-100 år, beroende på vad investeringen avser.

Kommunen tillämpar komponentavskrivningar på investeringar som har betydande komponenter med en väsentlig skillnad i nyttjandeperioder.

Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. För materiella anläggningstillgångar är beloppsgränsen för mindre värde satt till ett prisbasbelopp (46 500 kr år 2019). För immateriella anläggningstillgångar är beloppsgränsen satt till tio prisbasbelopp (465 000 kr år 2019).

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Materiella anläggningstillgångar tas upp i balansräkningen till anskaffningsvärdet med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Kommunen tillämpar huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnader inte ingår i investeringens anskaffningsvärde.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt, långfristig skuld, och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Finansiell leasing

Finansiella leasingavtal med en löptid som överstiger tre år redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen.

Långfristiga fordringar

Den del av en långfristig fordran som förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen redovisas som en kortfristig del av långfristig fordran i bokslutet.

Finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Detta innebär att köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per affärsdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Värdering av finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring

Finansiella tillgångar som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärv av sådana tillgångar kostnadsförs då de uppkommer.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde.

Den del av ett långfristigt lån som förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen redovisas som en kortfristig skuld i bokslutet. Den del av lånet som förfaller efter tolv månader från balansdagen redovisas som en långfristig skuld.

Vid säkring av ränterisker redovisas i de fall den säkrade posten är en skuld både erhållen och betald ränta som en del av räntekostnaderna i resultaträkningen.

Exploateringsredovisning

Exploateringsprojekten delas upp i två delar, försäljning av exploateringsfastigheter och investeringar i samband med exploateringar. Vid försäljning av exploateringsfastigheter bokförs kostnader för upparbetade kostnader för såld fastighet.

Exploateringsresultatet, det vill säga försäljningsintäkter minus kostnader för såld fastighet bokförs i driftresultatet. Investeringar i samband med exploatering som kommer att ägas av kommunen efter färdigställande redovisas som anläggningstillgångar i kommunens balansräkning.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den s.k. blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Redovisning av Kassaflöden

Redovisning av koncernens kassaflöde sker i samband med årsbokslutet.

Avsättningar

- Avsättningar för deponi i koncernbolaget SRV
SRV har tre deponier varav deponi 1 och 2 är sluttäckta medan deponi 3 är i aktivt bruk. Avsättning för att hantera framtida kostnader för avslutade deponier består dels av kostnader för efterbehandling dels för sluttäckningskostnad som uppstår i samband med att en deponi avslutas.

Särredovisning

Enligt 9 kap. 5 § LKBR ska en upplysning lämnas om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret till följd av bestämmelser i lag eller annan författning. Upplysning tas fram i samband med årsredovisning.

Upplysning avseende kostnader för räkenskapsrevisionen

Revisionens uppdrag är att granska all verksamhet. För att ge en total bild av revisionens samlade förutsättningar vad gäller tilldelade medel kan därför även upplysning lämnas om revisionens totala kostnad. Upplysning tas fram i samband med årsredovisning.